بانک

د افغانستان بانک میاشتنۍ مجله

شپاړسم کال، ۱۸۱ مه ګڼه د ۱۴۴۴ کال د محرم الحرام (۱۴۰۱ زمري) میاشت

د افغانستان بانک د خپل یو کال کړنې او مهمې لاسته راوړنې د حساب ورکونې د مطبوعاتي کنفرانس له لارې د افغانستان له شریفو خلکو سره شریکې کړې

حساب ودیعه:

ودیعه یو ډول امانت ایښودلو ته وایي چې یو شخص خپلې پیسې له ټکټانې یا ګټې پرته د ساتلو لپاره په اسلامي بــانک کې د امانت په توګه کېږدي. هر کله چې مشتري وغواړي خپلې پیسې له بانک څخه ویستلای شي.

ودیعه نوعی سپرده است که شـــخص پول خود را بـــه عنوان امانت در بـــانک اسلامی می گذارد تا بدون بهره و سود آن را نگه دارد. مشـــتریان می توانند هر زمان که بخواهند پول خود را از بانک برداشت کنند.

بانک

د ګڼې لړلیک / مطالب مجله

د ګڼې لړلیک / مطالب مجله	مخ
د افغانستان بانک د خپل یو کال کړنې او مهمې لاسته راوړنې د حساب ورکونې...	۲
د کندهار ولایت د صرافانو او پولي چوپړتیاوو د وړاندې کوونکو سره غونډه	۴
افتتاح نمایندگی د افغانستان بانک در محوطه ریاست پاسپورت	۵
د تاشکند غونډه: د افغانستان پلاوي ارزي زېرمو ته د افغانستان بانک پر لاسرسي...	۶
تدویر جلسه با عده ای از تاجران کشور چین	۶
په تېر یو کال کې د افغانستان بانک لاسته راوړنو ته لنډه کتنه	۷
بررسی عوامل عمده اقتصادی فقر در افغانستان	۱۱
آیا پوهیږئ چې په روان ۲۰۲۲ زیږدیز کال کې د نړۍ تر ټولو بډایه بانکونه کوم دي؟	۱۴
بندر حیرتان و اهمیت آن در توسعه تجارت	۱۶
اقتصادي خبرونه	۲۰
د زعفرانو اقتصادي ارزښت	۲۲
زراعت و نقش آن دراقتصاد کشور	۲۴
د موبایل پولي حساب	۲۷
د ډېرو سکاره، د عواید و غوره سرچینه	۲۹
قالین افغانستان و جایگاه آن در صادرات و بازارهای جهانی	۳۱

کاري ډله

د امتیاز خاوند: د افغانستان بانک

کتنپلاوی: صدیق الله خالد، احمد جواد سداد، مفتي عبدالله آخندزاده او خواجه عصمت الله څلاند

سرلیکوال: شفیق الله بارز

مسئول مدیر: حسیب الله نوري

خبریالان: سید خالد خالقیار او عبدالحفیظ شاهین

ډیزاین: خالد احمد فیضي

فوټوژورنالیست: زیرک ملیا

د وېش مسؤل: نصرت الله احمدزی

د چاپ شمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

پته: د افغانستان بانک

ټلیفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

برېښنالیک: magazine@dab.gov.af

ویب پاڼه: www.dab.gov.af

د ثبت ګڼه: ۶۵۸

د مضمونونو او مقالو مسئولیت د لیکوالانو پر غاړه دی. د مجلې د مقالو او انځورونو څخه ګټه اخیستنه د سرچینې په ذکر کولو سره جواز لري.

مسئولیت مضامین و مقالات به نویسنده‌گان آن بر می گردد. استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

Da Afghanistan Bank-Youtube   twitter.com/AFGCentralbank   www.facebook.com/AFGCentralbank

د افغانستان بانک د خپل یو کال کړنې او مهمې لاسته راوړنې د حساب ورکونې د مطبوعاتي کنفرانس له لارې د افغانستان له شریفو خلکو سره شریکې کړې

د ۱۴۴۴ کال د محرم الحرام ۱۳ مه – د افغانستان بانک چارواکو ملت ته د حکومت د حساب ورکونې پروګرام په دوام کې نن د افغانستان بانک د یو کلن فعالیت او لاسته راوړنو راپور د حکومت د رسنیو په مرکز کې د رسنیو له لارې د خلکو سره شریک کړ.

په پیل کې د افغانستان بانک د ټولو سرپرست رئیس ښاغلي عبدالقاهر (حاجي ادریس) د افغانستان بانک د مهمو لاسته راوړنو په اړه خبرې وکړې او ویې ویل، خوښ یم چې له دې فرصت څخه په استفادې د بانک د کړنو او فعالیتونو راپور له درنو هیوادوالو سره شریکوو.

نوموړي زیاته کړه چې د افغانستان بانک د خپلو سیاستونو د پلي کولو او د کړنو په اړه راپور ورکولو ته خورا ډېر ارزښت ورکوي. ځکه چې د اغېزناکو مالي او پولي سیاستونو پلي کول د خلکو د پېر له ځواک څخه د ملاتړ او د ټولنې له زیانمنونکي قشر سره د همکارۍ په معنا دي او خلک حق لري، ترڅو پوه شي چې د افغانستان بانک په دې برخه کې کومې کړنې ترسره کړې دي.

ښاغلي حاجي ادریس همدا راز زیاته کړه چې په هیواد کې له سیاسي بدلون وروسته د سوداګریزو بانکونو د فعالیت خوندیتوب، د نقدینګۍ مدیریت او د پېرودونکو د امانتونو د ورکولو، د خلکو لپاره د لومړنیو توکو او خدمتونو د عرضه کولو په موخه د بهرنیو لېږدونو د اسانتیا او هیوادوالو لپاره د بانکي خدمتونو د وړاندې کولو او تنظیمولو لپاره بې دریغه هڅې کړې دي چې د مالي او بانکي کارپوهانو د وړاندوینو برعکس یې تر اوسه په بریالی توګه د بانکي سکتور

»

خوندیتوب او ټیکاو ساتلی دی.

وروسته د افغانستان بانک د پالیسۍ ستر سلاکار ښاغلي لطف الحق نور پسرلي د پولي سیاستونو د اغېزناک تطبیق او د بانکي سکتور د کړنو په اړه خبرې وکړې او ویې ویل، مرکزي بانک د مقرراتي چارو د تنظیم، د پېرودونکو ستونزو ته د رسېدنې، نقدینګۍ د مدیریت، د سوداګریزو بانکونو د فعالیتونو د دوام، د بانکي چوپړونو د وړاندې کولو د تنظیم، د صرافانو او مالي چوپړونو د وړاندې کولو په برخه کې د اسانتیاوو د رامنځته کولو، په تخنیکي کچه د خبرو اترو او د امریکا د متحده ایالتونو د خزانې څخه د عمومي جوازونو د ترلاسه کولو او د خلکو د اړتیاوړ توکو د تورید لپاره د نړیوالو لېږدونو د اسانتیا په موخه دې اداري اغېزناک فعالیتونه ترسره کړي دي.

د افغانستان بانک د پالیسۍ ستر سلاکار همدارنګه د مالي او بانکي ستراتېژیک پلان یادونه وکړه چې د بانکي سکټور د بیا رغولو او د بانکونو د فعالیتونو د نورمال کولو لپاره په پام کې نیول شوی او ډاډېې ورکړ چې د افغانستان بانک د بانکونو د عادي کولو لپاره د شریکانو سره همکار دی، نوموړي زیاته کړه چې هیله لرو ژر تر ژره د پام وړ پایلې ترلاسه کړو.

وروسته د بازار د عملیاتو لوی آمر ښاغلي محمد عباس سامح خبرې وکړې او یادونه یې وکړه چې په هیواد کې د شته ننګونو سره سره بیا هم په تېر کال کې د افغانیو نرخ د سیمې د نورو اسعارو په پرتله په نسبي ډول ثابت پاتې شوی دی.

ښاغلي سامح د هیواد د بهرنیو اسعارو د زېرمو د خلاصون په اړه د تخنیکي بحثونو د پرمختګ په اړه هم خبرې وکړې او ویې ویل، چې له بهرنیو شریکانو سره په بېلابېلو کچو تخنیکي خبرې اترې شوي دي او د بهرنیو اسعارو د زېرمو په اړه هر اړخیز پلان له دوی سره شریک شوی دی.

د کندهار ولایت د صرافانو او پولي چوپړتیاوو د وړاندې کوونکو سره غونډه

د ۱۴۴۴ کال د محرم الحرام ۶ مه — د افغانستان بانک د لومړي مرستیال ښاغلي نوراحمد آغا په مشرۍ د کندهار ولایت د صرافانو او پولي خدمتونو له وړاندې کوونکو سره د افغانستان بانک په سویل لویدیځ زون کې غونډه ترسره شوه.

په یاده غونډه کې ښاغلی نوراحمد آغا د صرافانو او پولي خدمتونو د وړاندې کوونکو د سکتور لپاره د جوړې شوي طرحې پر اړتیا، ارزښت او د پلي کولو په اړه یې په تفصیل سره خبرې وکړې او یاده طرحه یې د صرافیو او پولي خدمتونو د وړاندې کوونکو د چارو د میکانیزه کولو په برخه کې د ارزښت وړیاده کړه.

نوموړي یاده طرحه د افغانستان د خلکو، د صرافانو د فعالیتونو او د هیواد د مالي سکتور د پیاوړتیا لپاره اړینه وبلله او یادونه یې وکړه چې پدې برخه کې د صرافانو او پولي چوپړتیاوو د وړاندې کوونکو لپاره ډېرې اسانتیاوې په نظر کې نیول شوې دي.

نوموړي له صرافانو او د پولي چوپړتیاوو له وړاندې کوونکو وغوښتل چې د نوې طرحې پر بنسټ د جوازونو د اخیستلو لپاره د افغانستان بانک ته مراجعه وکړي، ترڅو د ټاکل شوې کمېټې لخوا یې دفترونه و نه تړل شي.

دیادولو وړ ده چي په دې ناسته کی د غیربانکی مالي مؤسسو د څارني عمومي آمر ښاغلي احمد ظاهر ناصرزي او د سویل لویدیځ زون آمر ښاغلي ملا عبدالصمد منصوري او د دې زون یو شمېر کارکوونکو هم ګډون کړی وو.

باید وویل شي چې تر دې وړاندې په هلمند ولایت کې هم د اړوندې موضوع په اړه د صرافانو او پولي چوپړتیاوو د وړاندې کوونکو سره غونډه تر سره شوې وه او د یادې موضوع په اړه صرافانو او د پولي چوپړتیاوو وړاندې کوونکو ته اړین معلومات ورکړل شوي دي.●

افتتاح نمایندگی د افغانستان بانک در محوطه ریاست پاسپورت

۲۲محرم الحرام ۱۴۴۴ – د افغانستان بانک به منظور ارائه خدمات بهتر و به موقع به مردم، شهری ځانگه ۷ خود را در ساختمان ریاست پاسپورت افتتاح کرد.

محترم عبدالقدیر احمد معاون دوم د افغانستان بانک در افتتاحیه ساختمان مذکور گفت که د افغانستان بانک تلاش دارد تا خدمات بهتر و به موقع را به مردم ارائه کند.

به گفته وی، با فعال شدن شهری ځانگه هفتم د افغانستان بانک در داخل محوطه ریاست پاسپورت، تسهیلات زیادی برای آن دسته از شهروندانی که می خواهند پاسپورت بگیرند ایجاد می شود، پیش از این کسانیکه میخواستند پاسپورت را دریافت نمایند مجبور بودند که بخاطر تسلیمی تعرفه های بانکی خویش به بیرون از بانک تشریف ببرند، اما با فعال شدن این نمایندگی تمام کارهای پاسپورت در یک ساختمان انجام می شود.

این نمایندگی دارای ۱۵ غرفه است که ۱۰ غرفه آن برای مراجعین ذکور و ۵ غرفه برای مراجعین اناث اختصاص داده شده است.

قابل ذکر است که در افتتاح این نمایندگی د افغانستان بانک معاون ریاست پاسپورت از مسئولین د افغانستان بانک برای فراهم آوری سهولت تشکری نموده و از طرف خود تعهد هر نوع همکاری داد.

باید گفت که د افغانستان بانک در تلاش است تا تسهیلات لازم را در عرصه های مختلف مالی و بانکی برای شهروندان ایجاد نماید.

د تاشکند غونډه: د افغانستان پلاوي ارزي زېرمو ته د افغانستان بانک پر لاسرسي ټینګار وکړ

د بهرنیو چارو وزارت په استازولۍ د افغانستان لوړ رتبه پلاوي چې د افغانستان بانک استازو هم پکې ګډون درلود. د روان کال د زمري د میاشتې پر ۵ مه نېټه د ازبکستان هیواد د تاشکند په ښار کې د امریکا د متحده ایالتونو له استازو سره په غونډه کې ګډون وکړ.

په دې غونډه کې د ارزي زېرمو او د افغانستان د اقتصادي وضعیت په ښه کولو کې د هغې د رول په اړه هر اړخیزې خبرې وشوې. د افغانستان پلاوي ارزي زېرمو ته د افغانستان بانک پر لاسرسي او د افغانستان بانک د قانون د حکمونو په رڼا کې د مطلوبو موخو د ترلاسه کولو لپاره له هغې څخه پر رسمې استفادې ټینګار وکړ.

په پایله کې دواړو اړخونو موافقه وکړه چې پدې اړه خبرو اترو ته دوام ورکړي ترڅو مطلوبو پایلو ته ورسیږي.

تدویر جلسه با عده ای از تاجران کشور چین

۲۵ذوالحجه ۱۴۴۳ – جلسه ای با گروهی از تاجران چینی به ریاست محترم لطف الحق نور پسرلی مشاور ارشد پالیسی د افغانستان بانک تدویر گردید.

در این جلسه پیرامون توسعه روابط بانکی، معاملات مالی، توسعه تجارت و برخی دیگر از موضوعات مرتبط بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

د افغانستان بانک به عنوان بانک مرکزی کشور متعهد است که در پرتو قوانین و مقررات مربوطه روابط خوب بانکی را با تمامی نهادهای مالی و بانکی کشورهای جهان حفظ نموده و این روابط را بیشتر از هر وقت دیگر گسترش دهد.

په تېر یو کال کې د افغانستان بانک لاسته راوړنو ته لنډه کتنه

خرنګه چې ټولو ته څرګنده ده چې په افغانستان کې سیاسي بدلون په یو ناڅاپي ډول رامنځته شو چې په طبیعي توګه یې د ټولو ادارو پر کړنو او اجرااتو، په ځانګړي ډول پر مالي او بانکي سکتور د پام وړ اغېزې پرېښودلې خو د افغانستان بانک په ډېرې ځیرکتیا سره وضعیت داسې مدیریت کړ چې په یو وخت یې د بیو ټیکاو، چې د افغانستان بانک لومړنی موخه ده، د اسعارو پر وړاندې د افغانۍ د ارزښت د ثبات د مدیریت له لارې تأمین کړ او د هیواد د اسعاري اړتیاوو د پوره کولو لپاره یې هراړخیزه طرحه جوړه او تر سره کړه. پدې برخه کې د افغانستان بانک د تېر یو کال د فعالیتونو او لاسته راوړنو په اړه په لنډ ډول معلومات را ټول شوي دي:

د پولي سیاستونو پلي کول

د هیواد د مرکزي بانک په توګه د افغانستان بانک ژمن دی، څو د خپلو شته ابزارونو په کارولو سره پولي سیاستونه طرحه، جوړ او پلي کړي، څو له دې لارې خپلې لومړنی موخې یعنې د بیو ټیکاو ته ورسېږي. د تېر یو کال په اوږدو کې د افغانستان بانک وضعیت په ښه ډول او پوره ځیرکتیا سره مدیریت کړ چې په یو وخت یې د بیو ټیکاو، چې د افغانستان بانک لومړنی موخه ده، د اسعارو پر وړاندې د افغانۍ د ارزښت د ثبات د مدیریت له لارې تأمین کړ او د هیواد د اسعاري اړتیاوو د پوره کولو لپاره یې هر اړخیزه طرحه جوړه او تر سره کړه. دې بانک د ډالرو او نورو اسعارو پر وړاندې د افغانۍ د نوسانونو د مخنیوي لپاره له اړتیا سره سم تر اوسه پورې له ۲۹ ځلو زیات د اسعارو لیلام ترسره کړی دی او وضعیت په بشپړه توګه څارې چې د اړتیا په صورت کې او د بازار د بهیر په پام کې نیولو سره کافي امکانات په واک لري او هڅه کوي، څو د ټولنې زیانمنونکی قشر زیانمن نه شي. د افغانستان بانک د افغانستان د اسعاري زېرمو د ازادولو لپاره خپلې هر اړخیزې هڅې کړې دي. همدارنګه د تېر یو کال په اوږدو کې د نورو اسعارو په مقابل کې د افغانۍ د برابرۍ نرخ د شته ننګونو سره سره د سیمې ډېری هیوادونو په پرتله د نسبي ښه والي څخه برخمن وو.

د مبادلې نرخ

د افغانستان بانک د متحولې مدیریت شوې مبادلې د نرخ له رژیم څخه پیروي کوي چې په دې اسعاري رژیم کې د مبادلې نرخ په بازار کې د تقاضا او عرضې پر بنسټ ټاکل کېږي او مرکزي بانک یې د شته ابزارونو په کارولو او له اړتیا سره سم له نوسانونو مخنیوی کوي. د ارزونې وړ مودې په اوږدو کې د اسعارو په وړاندې د افغانۍ نرخ په منځنۍ ډول د شرایطو په پام کې نیولو سره او د سیمې هیوادونو په پرتله له نسبي ښه والي برخمن وو.

د پولي متغیرونو موخو ته رسېدل (تحقق)

د افغانستان بانک د پولي متغیرونو د په نښه کولو لپاره د پولي سیاست اډانه څاري. د پولي متغیرونو د لاښه مدیریت لپاره ورته د شرایطو په پام کې نیولو سره د کال په پیل کې حد ټاکي. د افغانستان بانک توانېدلی چې د ارزونې لاندې موده کې پولي متغیرونه (په ګردښت کې پیسې او پولي زېرمې) له ټاکلي حد څخه ټیټ وساتي او د بې سارې ودې څخه یې د امکان تر بریده مخنیوی وکړي.

د بانکي سکتور کړنې

د سوداګریزو بانکونو د کړنوڅارنه او پلټنه او د عامه امانتونو د خوندیتوب تأمینول د افغانستان بانک سترې او بنسټیزې دندې دي چې د افغانستان بانک د بانکي څارنې د لوی آمریت لخوا ترسره کېږي. له همدې کبله، د بانکي څارنې لوی آمریت د پېرودونکو د امانتونو د خوندیتوب، د قوانینو او مقررو له پلي کولو څخه د ډاډ ترلاسه کولو او د مالي ثبات د ساتنې په موخه د هیواد له جواز لرونکو بانکونو څخه د ساحې بهر څارنه (Offsite Surveillance)، د ساحې دننه څارنه (Onsite Supervision)، د پیسو مینځلو او ترهګرۍ د تمویل پر وړاندې د مبارزې څارنې، ځانګړې څارنې، موخه ایزې څارنې، تعقیبي څارنې او د وجوهو ناڅاپي څارنې ترسره کوي.

د افغانستان بانک په هیواد کې له سیاسي بدلون وروسته د امریکا د متحده ایالاتو په ګډون د نړۍ له ټولوهیوادونو سره په تخنیکي کچه د اړیکو د ټینګښت لپاره هر اړخیزې هڅې کړې، چې دا چاره د بانکي اړیکو او په ځانګړې توګه د هیوادوالو د اړتیا وړ اومه موادو او نورو اړینو توکو د واردولو په موخه د نړیوالو لېږدونو د ښه والي لامل شوې ده. د افغانستان بانک د کارکوونکو د هڅو، بحثونو او پرلپسې خبرو اترو په پایله کې، مونږ وکولای شول چې د امریکا متحده ایالاتو د خزانې وزارت څخه ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ او ۲۰ شمېره عمومي جوازونه ترلاسه کړو، چې له امله یې د هیواد پر بانکي نظام محدودیتونه له منځه تللي او په پایله کې یې د افغانستان او د نړۍ د نورو هیوادونو ترمنځ د نړیوالې راکړې ورکړې او لېږدونو په برخه کې اسانتیاوې رامنځ ته شوي او له دې لارې د خلکو ستونزې هوارې شوې دي.

د افغانستان بانک په هیواد کې له سیاسي بدلون وروسته د مقرراتي چارو د ښه والي، د پېرودونکو مالي ستونزو ته د رسېدنې، د نقدینګۍ د مدیریت، د سوداګریزو بانکونو د کړنو د دوامداره ساتلو، د بانکي چوپړتیاوو د وړاندې کولو د تنظیم، له هیواده بهر لېږدونو د اسانتیاوو، د صرافانو او پولي چوپړتیاوو د وړاندې کوونکو د معاملو د اسانولو، د بانکي تضمینونو د فسخ کولو د بهیر د بندولو، د ښې اداري د ښه والي، د بانکي چوپړتیاوو د پراختیا او نور موضوعاتو په موخه د هیواد بانکونو ته ۶۴ متحد المال مکتوبونه صادر کړي دي.

دیادونې وړ ده چې په بانکونو کې د مدیریتي تشې د مخنیوي او د بانکي چوپړتیاوو د پراختیا په موخه یو لړ کړنې ترسره شوي دي چې په لړ کې یې د دې آمریت لخوا د ۱۲ بانکي څانګو او غرفو لپاره له سیاسي بدلون وروسته د فعالیت جوازونه صادر شوي دي. سربېره پر دې، له سیاسي بدلون وروسته د ۲۰ پایو صرافي خپل کاره ماشینونو او ۴۷ پایو POS ماشینونو د لګولو جوازونه ورکړل شوي دي. د یادولو وړ ده چې په بانکونو کې د مدیریتي تشې د مخنیوي په موخه ۳۱ تنه په شرایطو برابر نوماندان د کاري مرکې له اخیستلو وروسته د بانکونو په کلیدي بستونو کې منظور شوي دي.

د اسلامي بانکوالۍ پراختیا

دې ته په پام سره چې اسلامي بانکوالي اوس مهال د نړۍ په ټولوهیوادونو کې مخ پر ودې روانه ده او د بشپړ خوندیتوب درلودلو ترڅنګ د شریعت له حکمونو سره برابره ده، د افغانستان بانک په افغانستان کې د اسلامي بانکوالۍ د لا زیاتې ودې او پراختیا لپاره اغېزناکې هڅې کړې دي او د غونډو په جوړولو او د افغانستان اسلامي بانک او د نورو بانکونو د اسلامي بانکوالۍ دریځو ته یې د متحدالمال مکتوبونو په لېږلو سره، ګټورې لارښوونې او هدایتونه لېږلي او د هغه د تطبیق له

»

ځرنګوالي څخه وخت په وخت ځارنه او ارزونه کوي.
له نیکه مرغه اسلامي بانکوالي د ښه والي په درشل کې ده ځکه چې په روانه میاشت کې د دې سکتور ټولیزه شتمنۍ ۲۵.۵۹ میلیارده افغانۍ ته رسېدلې، حال دا چې په تېره میاشت کې یاده شتمنۍ ۲۵.۲۸ میلیارده افغانۍ ښودل شوې وه. د دې سکتور ټولیزه پانګه هم مثبته ارزول کیږي، ځکه د روانې میاشتې شمېرې ۶.۴۴ میلیارده افغانۍ ښودل شوې دي، په داسې حال کې چې په تېره میاشت کې دا شمېره ۶.۴۰ میلیارده ثبت شوې ده.

د غیر بانکي سکتور کړنې

غیر بانکي سکتور د بانکوالۍ د سکتور ترڅنګ له ځانګړي ارزښت څخه برخمن دی او د صرافیو، پولي چوپړتیاوو وړاندې کوونکو، د برښنایي پیسو د مؤسسو، د مالي اجارې د مؤسسو او د اداینې د مؤسسو کړنې رانغاړي. د تېر یو کال په موده کې د دې سکتور د کړنو د تنظیم او میکانیزه کولو لپاره ټولې هڅې شوي دي چې د یوې طرحې په بڼه تنظیم او د افغانستان د اسلامي امارت کابینې ته وړاندې شوې چې له منظورۍ وروسته د پلي کېدو وړ دي .
دیادونې وړ ده چې د یادې طرحې له تطبیق څخه لاندې پایلې او لاسته راوړنې لرلې دي:
۱ –د نویو شرایطو مطابق د صرافیو او پولي خدمتونو د شرکتونو لپاره د ۷۷ جوازونو صادرېدل؛
۲ –د صرافیو او پولي خدمتونو د شرکتي جوازونو د تر لاسه کولو لپاره د ۱۴۰ غوښتنلیکونو تر لاسه کول؛
۳ –د (۶۴۴) غیرقانوني صرافیو او پولي خدمتونو پېژندنه او فعالیتونو درول؛
۴ – د صرافیو او پولي چوپړتیاوو د معیاري کولو او شرکتي جوازونو ته د اړولو لپاره د ۱۳۰۰ انفرادي جوازونو فسخ چې د اعتبار نېټه یې ختمه شوې وه؛
۵ –د جوازونو د پروسس له عوایدو د څه باندې۶۹ میلیونه افغانیو فیس را ټولول؛
۶ – د صرافیو او پولي د شرکتي جوازونو د صادرولو لپاره د څه باندې۸۱۶ میلیونه افغانیو تضمین اخیستل.
د افغانستان بانک د مغرضو اشخاصو د ناوړه ګټې اخیستنې د مخنیوي په موخه د جواز د اخیستلو، د دې سکتور د کړنو د تنظیم او میکانیزه کولو لپاره اړینې اسانتیاوې رامنځته کړې او یو لړ اقدامات یې ترسره کړي چې د پام وړښې پایلې یې درلودلې دي.

د پیسو مینځلو او له جرمونو څخه ترلاسه شویو عوایدو پر وړاندې مبارزه

د افغانستان بانک د پیسو مینځلو او له جرمونو څخه د ترلاسه شویو عوایدو د مخنیوي د قانون د موادو په پام کې نیولو سره په ښه توګه کار کړی او د اړوندو ادارو په همکارۍ یې له هیواده بهر د ډالرو د قاچاق مخه نیولې چې له امله یې د ډالرو او نورو اسعارو پر وړاندې د افغانۍ نرخ کنټرول شوی دی. د اخطاریو صادرول، د نغدي جریمو وضع کول، د جواز ځنډول او حتی فسخ کول نور هغه اقدامات دي، چې د مالي او بانکي سکتور په کړنو کې د اصلاحاتو په موخه په پام کې نیول شوي او پلي شوي چې په ټوله کې د هیواد د ملي ګټو لپاره یو پر بل پسې پلي شوي او د پام وړ پایلې یې لرلې دي.
د افغانستان د مالي معاملو او راپورونو د شننې مرکز د نړیوالو همکاریو د دوامداره ساتلو او په نړیوالو سازمانونو لکه اګمانټ ډلې او آسیا پسفیک هیوادونو کې د هغه د غړیتوب د ځرنګوالي لپاره هرې ډلې ته په جلا جلا ډول د پیسو مینځلو او له جرمونو څخه د ترلاسه شویو عوایدو پر وړاندې د مبارزې په تړاو د اجرااتو په برخه کې د اطمینانیې راپور لیږلی دی .
د نغدو پیسو او د غیر نغدي معاملو اداره کول
د نظام په بدلون سره، د مرکز او ولایتونو په کچه د سیالیت او نغدینګۍ تأمینول او د هغه د مدیریت ځرنګوالی ډېر سخت کار وو، خو د افغانستان بانک د معقولو طرحو په پام کې نیولو سره دا ننګونه په ښه ډول مدیریت کړې او د مرکز او و لایتونو پولي اړتیاوې یې د ځمکني او هوایي ټرانسپورټ له لارې د امنیتي ادارو په همکارۍ سره حل کړې دي. په همدې ترتیب، د دولت
»

د عوایدو د راټولولو او په اړوندو حسابونو کې د هغه د شاملولو په برخه کې د افغانستان بانک مرکزي رول له پامه غورځولای نه شو .

د ادارینو او معلوماتي تکنالوژۍ د سیستمونو پراخه کول

د افغانستان بانک د معلوماتي تکنالوژۍ اصل ته باورمند او د تکنالوژیکي سیستمونو پراختیا لپاره ژمن دی. له همدې امله یې د تېر یو کال په اوږدو کې د معلوماتي ټکنالوژۍ او ادارینیزو سیستمونو د ساتلو او پراختیا په برخه کې په پر له پسې ډول هڅې کړې او د مخکینیو سیستمونو د ساتلو ترڅنګ یې د نویو سیستمونو د پلي کولو په برخه کې عملي او اغیزناکه اقدامات ترسره کړي دي چې د یادو سیستمونو ښې بېلګې د غیر بانکي څارنې برخې ته د نوي سیستمونو جوړول، د مرکز د بانکوالۍ د سیستمونو د نسخې نوي کول، د سویفټ سیستم د خوندیتوب او د سایبري احتمالي خطرونو د مخنیوي په موخه د راتلونکي یو کال لپاره د۲۰۲۱ Customer Security Program د پروګرام تطبیقول او د ورکړې د اسانه کولو په موخه له ملي سویچ سره د برښنا شرکت او د پاسپورټ سیستم نښلول او ازمویل ګڼل کېږي .

د حقوقي او مقرراتي اډانې ټینګښت

د دې په پام کې نیولو سره چې په هره اداره کې د چارو د لا ښه والي او تنظیم لپاره د قوانینو او مقرراتو پلي کول ډېر ارزښت لري، د افغانستان بانک د حقوقي زمینې برابرولو او د مقرراتي اډانې د ټینګښت لپاره کمېسیون ګمارلی دی، څو ټول تقنیني سندونه د اسلام د مبین دین او شریعت په رڼا کې مرور کړي. دې کمېسیون د افغانستان بانک د قوانینو، مقرراتو، لوایحو او کاري کړنلارو ټول مواد په بېلابېلو برخو کې مرور او نهایي کړي چې اوس مهال په بشپړې روڼتیا سره رعایت او پلي کېږي .

بشري سرچینې

دې ته پام سره چې بشري سرچینې په هر سازمان کې د ودې، اغیزناکتیا او ګټورتیا لامل ګڼل کېږي او د افغانستان د اوسنیو شرایطو په پام کې نیولو سره خورا ډېر ارزښت لري، د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي دا اصل په جدیت سره رعایت کړی او د دې بانک مسلکي او تجربه لرونکي کادرونه یې ساتلي او هغوی لپاره یې ښې کاري زمینې برابرې کړې دي. له دې ډلې یې تش بستونه ازاد رقابت ته ورکړي او وړ کارکوونکي یې له تبعیض پرته د مسلکي پوهې، تخصص، لوړو زده کړو پر بنسټ ګمارلي دي .

د افغانستان بانک سرپرست د همکارانو د کاري ساحې د لیدنې، د ستونزو د اوریدو، ننګونو او د افغانستان بانک د همکارانو د وړاندیزونو او هغوی ته د مثبتې روحیې ورکولو لپاره په خپله د افغانستان بانک اووه واړه زونونو او ولایتي نمایندګیو ته سفر وکړ او اړوندو برخو ته یې اړینې اصلاحي لارښوونې وکړې. د دوی دا چاره د افغانستان بانک په تاریخ کې بې سارې وه او د همکارانو لخوا یې هرکلی وشو.

اړیکې او اطلاعاتو لاسرسی

د افغانستان بانک مشرتابه پلاوی د هیواد د اقتصادي ودې او غوړېدلو په برخه کې د اړیکو او رسنیو په رول باور لري او د روڼتیا او حساب ورکونې اصل ته درناوی کوي. په همدې موخه یې د کار له پیل څخه تر اوسه پورې د هیواد له رسنیو سره اغیزناکه کاري اړیکې درلودلې او د رسنیو له لارې یې د افغانستان شریف او باعزته خلک د افغانستان بانک له اجرااتو او لاسته راوړنو خبر کړي دي او هیڅ ډول معلومات یې چې د خلکو د پوهاوي لامل کېده او د هیواد په ګټه وو، دریغ نه دی کړی. په ورته وخت کې، له ادارو او ملي مؤسسو په ځانګړې توګه علمي ټولنې سره دهیواد د وضعیت او شرایطو په پام کې نیولو سره د متناسبو معقولو سیاستونو د طرحې لپاره د رغنده نظرونو د ترلاسه کولو او د اړیکو د ټینګښت او تنظیم لپاره تل هڅه کړې چې کولای شو د هیواد د معتبره پوهنتونونو د اقتصاد د څانګې له یو شمېر استادانو سره د پولي سیاست له ناستې (ګفتمان)، د هیواد ډله ایزو رسنیو ته د افغانستان بانک د موخو او دندو په تړاو له روزنیز ورکشاپ، د افغانستان د اسعاري زېرمو کنګل پاتې کېدو په تړاو په اعتراضي بڼه د انځوریز نندارتون له تنظیم او جوړولوڅخه چې دا کار په خپله مدني خوځښتونو ته درناوی دی یادونه کولای شو.

بررسی عوامل عمده اقتصادی فقر در افغانستان

عبدالله عرب، اقتصاددان زون شمال شرق (کندز) آمریت عمومی سیاست پولی

مقدمه

این مطالعه به بررسی عوامل عمده ی اقتصادی فقر در افغانستان می پردازد. جنگ های بیشتر از چهاردهه به عنوان عامل عمده فقر در افغانستان به حساب می آید. این جنگ ها با تخریب زیربناهای اقتصادی سبب فقر و عقب ماندگی بیشتر افغانستان گردیده است. کمک های بی شمار مالی جامعه جهانی از یک سوء شاهد تغییرات مثبت در زندگی اقتصادی و اجتماعی مردم شد، ولی از سوی دیگر باعث افزایش فساد مالی و اداری، بیکاری، و گسترش دامنه فقر در افغانستان گردیده است.

در این مطالعه تلاش صورت گرفته برای تبیین عوامل عمده اقتصادی فقر در افغانستان از منابع معتبر علمی، گزارش های معتبر ملی و بین المللی و سایت های انترنتی معتبر استفاده صورت گیرد. نبود برنامه های سازنده و موثر جهت توسعه سکتورهای اساسی اقتصاد ملی از قبیل زراعت، صنعت و معادن عوامل به شمار می آید که سبب عقب ماندگی اقتصادی کشور گردیده است. توزیع نا عادلانه عاید، نبود زیربناها از جمله عوامل دیگری افزایش فقر به حساب می آیند.

شناسایی عوامل عمده فقر در افغانستان ایجاب تحقیقات گسترده را مینماید. جدیترین چالش که در راستای تحقیق در افغانستان وجود دارد، نبود اطلاعات دقیق، کتابخانه های مجهز و تخصصی که بتوان از آن به وجه احسن استفاده کرد، می باشد. نبود فرهنگ تحقیق در جامعهٔ افغانستان و عدم همکاری ارگانهای دولتی و جامعه با محققان در فرایند تحقیق چالش دیگری است که؛ پژوهشگران را با دشواری های متعددی روبرو می سازد. به این اساس دست یابی

«

پژوهشگران به آمار واقعی و موثق در راستای تحقیق دشوار و بعضاً ناممکن میباشد. این تحقیق یک منبع خوبی خواهد بود تا محققان و دانشجویان با استفاده از آن بتوانند گام های بهتری را در زمینه شناسایی عوامل اقتصادی فقر در افغانستان بردارند.

عوامل فقر در افغانستان :

۱- بیکاری

یکی از عوامل عمده فقر در افغانستان نبود زمینه کار می باشد. چند دهه جنگ و نابودی زیربنا ها، به مشکلات بیکاری افزوده است و عدم آشنایی اکثریت مردم با کار های مسلکی نیز در افزایش بیکاری سهم عمدی داشته است، در سال های اخیر در عرصه رفع بیکاری اقدامات جدی و چشمگیری صورت نگرفته است، در حالیکه ساخت زیر بنا ها، اولویت مهم برای ساختن فردا ها و تضمین زمینه اشتغال برای عده ای کثیری از ملت افغانستان است. هم چنان نبود امنیت ودر اثر آن کاهش سرمایه گذاری ها دلیل دیگر افزایش بیکاری در کشور میباشد. همینطور رشد نفوس و برگشت مهاجرین به کشور هم در افزایش بیکاری اثر داشته است.

۲-توزیع نابرابر منابع و درآمد

منابع ثروت در افغانستان بیشتر منبع آب و زمین است، متاسفانه توزیع این ثروت از نخستین روزها عادلانه نبوده است، نظام های گذشته نتوانستهاند سیاست مؤثر توزیع عادلانه زمین را اجراء نمایند.حکومت شاهی در زمان ظاهر شاه و حکومت های مابعد طرح اصلاحات اراضی را روی دست گرفتند؛ ولی به دلایل مختلف موفق به اجرای آن نشدند.

افزایش خلای توزیع درآمد و نابرابری اقتصادی اثرات ناگوار و ویرانگری را به بار آورده است. با تأسف ارقام درستی در دست نیست تا تغییر ضریب جینی برای افغانستان را در سال های اخیر مورد غور و بررسی قرار داد. راپور های بانک جهانی این ضریب برای سال ۲۰۰۸ به ۰.۲۹ تخمین کرده است، که نه دقیق است و نه معقول؛ شاید پائین بودن این ضریب بخاطر است، که جامعه افغانستان در نهایت فقر وبیچارگی قرار دارد و اکثریت مطلق مردم آن فقیر و بی بضاعت اند.

۳- عدم توسعه سکتور زراعت

زراعت در پروسه ی باز سازی و توسعه اقتصادی نقش استراتیژیک دارد. اگر به تاریخ توسعه اقتصادی در کشورهای پیشرفته دنیا نظر اندازیم درمیابیم که انقلاب زراعتی در اروپا پیش از انقلاب صنعتی رخداده است، و اکثر مطالعات نشان میدهد، که توسعه سکتور زراعت راه را برای انقلاب صنعتی هموار ساخته است. در امریکا و جاپان نیز توسعه سکتور زراعت قبل از صنعتی شدن این کشورها آغاز یافت که در رشد پروسه صنعت در این کشورها نقش بارز داشته است.زراعت در حقیقت ستون فقرات اقتصاد افغانستان به حساب میرود، در حدود ۷۰ درصد نیروی کار در این سکتور اشتغال دارند و بیشتر از ۸۰ درصد مردم کشور به گونه ی به زراعت و مالداری اتکا دارند.متأسفانه رشد زراعت در این کشور بسیار اندک بوده و اغلب زارعان با فقر دست به گریبان هستند،دولت ها نتوانستهاند منابع آب را مدیریت کنند، توسعه دهند و زمین های بیشتر را زیر کاشت ببرند. از سوی دیگر یکی از چالش جدی سد راه توسعه زراعت در افغانستان عدم دسترسی به زمین است. عدم دسترسی به زمین زراعتی به حیث مصئونیت اقتصادی پذیرفته میشود، که اکثر زمین های قابل کشت، زیر کشت نیستند.

٤- عدم توجه به منابع طبیعی

یکی از عوامل عمده فقر در افغانستان سرمایه گذاری نکردن روی منابع طبیعی، معادن، زیربناهاو عدم بهره برداری صحیح از آنها است. افغانستان از لحاظ منابع معدنی، کشور غنی به شمار می رود. لیکن اکثر این منابع معدنی بکر و دست نخورده و یا ناشناخته باقی مانده اند. دقیقاً مشخص نیست، که چه منابعی در این کشور وجود دارد. سرزمین افغانستان پر از معادن گوناگون، غنی و هنوز بهره برداری نشده است، این خود از عوامل عقب ماندگی این کشور محسوب می گردد و دلیل آن ضعف مدیریت سیاسی، فقر و نداشتن نیروی انسانی می باشد.

۵- توسعه نیافتگی صنعت

صنعت دستی افغانستان از اهمیت اقتصادی خیلی خوب در گذشته و زمان معاصر برخوردار بوده است. اما در سال های اخیر به اثر جنگ »

ها آسیب دیده است.توسعه صنعت مانند هر پدیده دیگر نیازمند بسترهای امنیت اقتصادی، رشد فرهنگی و ثبات سیاسی می باشد و در صورت فقدان یکی از آنها ایجاد و توسعه صنعت با تأخیر مواجه می گردد. تاریخ افغانستان حکایت گر این است که بسترهای مناسب توسعه صنعت که مدیریت کارآمد، سرمایه اقتصادی و نیروی انسانی و امنیت و ثبات سیاسی می باشد، در طول تاریخ به ویژه اکنون فراهم نبوده است.

٦- فقدان زیربناها

فقدان زیزبناها، روند رشد اقتصادی و اشتغال زایی را به کندی مواجه ساخته است. اکثر مردم به خصوص در روستاها به انرژی برق دسترسی ندارند. شبکه جاده در وضعیت خوبی قرار ندارد اکثر جاده ها در میان ولایات و ولسوالی ها اسفالت نگردیده اند. عدم توجه به سکتور زراعت باعث کاهش محصولات زراعتی شده و اشتغال زایی را به چالش مواجه ساخته است. در سال های اخیر سیستم برق نسبتاً توسعه نموده است، اما نمیتواند تقاضای فعلی را که ۴۵ فیصد سالانه در حال افزایش است به درستی مرفوع سازد. سرک حلقوی افغانستان تکمیل گردیده است، اما سرک های فرعی و دومی به قیرریزی نیاز دارند.

۷- عدم حمایت سکتور خصوصی

در دو دهۀ قبل، سکتور خصوصی در افغانستان به همان پیمانه که کمک های خارجی، مؤثربوده، نتوانسته است به عنوان انجن رشد اقتصادی کار نماید. تخمین گردیده است، که سکتور خصوصی افغانستان صرف ۱۰ تا ۱۲ درصد تولید ناخالص داخلی رااحتواء مینماید. مطابق به قانون اساسی افغانستان دولت مکلف به حمایت و تشویق سکتور خصوصی میباشد؛ اما متأسفانه در این راستا توجه لازم صورت نگرفته است. در دوران حکومت های قبلی، عوامل مانند چارچوب ضعیف قوانین و مقررات، کندی روند اصلاحات اقتصادی، فساد اداری، فقدان زیربنا ها، دسترسی محدود به زمین و رشد ابتدایی سکتور مالی، سبب شده تا یک محیط تجارت ضعیف شکل بگیرد و در نتیجه سبب محدودیت رشد سکتور خصوصی گردد.

نتیجه گیری

یافته های این مطالعه نشان می دهد که اساس همه نابسامانی ها و عقب ماندگی اقتصادی نا امنی و بی ثباتی سیاسی بوده که همه برنامه های عمرانی و توسعه ای کشور را ناکام ساخته و چالش های زیادی را برای مردم و جامعه به بار آورده است.

سکتور زراعت که اساس اقتصاد افغانستان را تشکیل می دهد و بیشتر نیروی کار در این بخش مصروف کار می باشد، در دوران حکومت های قبلی، به دلیل فساد گسترده مالی و اداری و نبود برنامه های حمایوی از طرف دولت سهم این سکتور در تولید ناخالص داخلی بسیار ناچیز می باشد.

سرمایه گذاری نکردن بالای منابع طبیعی و اهمیت نه دادن به سکتور صنعت، توزیع ناعادلانه عاید عوامل دیگر به حساب می آید که سبب افزایش فقر گردیده است. عدم توجه به سکتور های اساسی اقتصادی ملی باعث محدود شدن زمینه کار گردیده و به چالش های اشتغال زایی افزوده است، بیشتر افراد که واجد شرایط به کار استند، یا بیکار اند و یا اینکه شغل مناسب ندارند.

منابع

۱- امیری،عبدالحق (۲۰۱۶). "تحولات اقتصادی دههی ملت سازی در افغانستان"، کابل- افغانستان، انتشارات سعید.

۲- بانک انکشاف آسیایی (۲۰۱۷). افغانستان طی سالهای ۲۰۱۷-۲۰۲۱- دست یابی به انکشاف جامع در یک وضعیت- شکننده و ناسازگار، کابل، نشرات مرکز.

۳- رحمانی یزدری، علیجان (۲۰۰۹). "علل عقب ماندگی افغانستان و راه های بیرون رفت"، قم-ایران، انتشارات میراث ماندگار.

۴- صابری، نوروز (۱۳۹۲). "عوامل مؤثر در فقرکشور افغانستان"، فقهی اقتصادی، شماره ۳، ۷۷-۴۸، ایران.

۵- نورعباد،حمیدالله (۲۰۱۷). "مجموعه مقالات اقتصاد"،کابل- افغانستان، انتشارات تمدن شرق.

۶- هابیل،سیدمحسن (۲۰۱۷). "اقتصاد افغانستان"، کابل-افغانستان،انتشارات جهان اسلام.

۷- وزارت اقتصاد (۱۳۹۴). گزارش وضعیت فقر در افغانستان: تحلیل بر اساس سروی های ارزیابی ملی خطر وآسیب پذیری سالهای ۰۸/۲۰۰۷ و ۱۲/۲۰۱۱،کابل: نشرات وزارت اقتصاد.

۸- وزارت اقتصاد (۲۰۱۷). "گزارشت حلیل وضعیت فقر در افغانستان: پیشرفت در معرض خطر"، کابل افغانستان.

آیا پوهېږئ

چې په روان ۲۰۲۲ زیږدیز کال کې د نړۍ تر ټولو بډایه بانکونه کوم دي؟

په نننۍ نړۍ کې بانکي سکتور ډېر پرمختګ کړی او د نړۍ په ګوټ، ګوټ کې د خلکو لپاره اړین خدمتونه وړاندې کوي، پدې مقاله کې د نړۍ هغه لس ستر بانکونه چې په ۲۰۲۲ زیږدیز کال کې د غوره او ډېرې شتمنۍ لرونکو بانکونو په کتار کې راغلي دي په لاندې توګه پېژندل کېږي.

چین د نړۍ د هغو هیوادونو له ډلې دی چې بېلابېل بانکونه یې د خو کلونو راهیسې په نړیواله کچه لوموړی مقام تر لاسه کوي په ۲۰۲۲ زیږدیز کال کې هم د چین ډېر شمېر بانکونو په لوموړي کتار کې ځای نیولی دی.

۱ – د نړۍ تر ټولو لوی او بډایه بانک د چین صنعتي او سوداګریز بانک (ICBC) دی. وروستي معلومات ښیي چې دا بانک اوس مهال ۵،۸۸۰ بلیونه ډالر شتمنۍ لري.

دا بانک په ۱۹۸۴ زیږدیز کال کې جوړ شوی دی او دا مهال له ۴۳۵ زره زیات کارکوونکي لري. د آی سي بي سي په نامه بانک چې مرکزي دفتر یې د چین هیواد په پلازمېنه پېکینګ کې دی د دې بانک تر ۷۰ سلنې زیاته برخه د چین هیواد د دولت ملکیت دی.

۲ – د چین د رغونې (CCB) بانک هم د څه زیاتې سرمایې د لرلو له مخې د نړۍ دویم لوی بانک دی چې شتمني یې په روان ۲۰۲۲ زیږدیز کال کې ۵،۰۴۵ بلیونه امریکایي ډالرو ته رسېږي.

دا بانک هم د چین پر هیواد پورې تړلی دی چې په ټوله نړۍ کې ۱۴ زره نمایندګۍ لري او څه باندې ۳۴۹ زره کسان په کې پر دندو بوخت دي. دا بانک په لومړیو کې د دولت له لوري د اسعارو د پېر او پلور لپاره جوړ شوی ؤ، خو وروسته بیا په سوداګریز بانک بدل شو.

۳ – د چین د کرنې بانک(ABoC) ، دا په نړۍ کې د شتمنۍ له مخې دریم لوی بانک دی. دا بانک په ۱۹۵۱ زیږدیز کال کې د ماو ژېډونګ له خوا رامنځته شو، ترڅو له ټولنیزو فارمونو، کروندګرو او کارګرو سره مرسته وکړي. اوسمهال دغه بانک د ټولې نړۍ مالي او سوداګریزو چارو ته لاره موندلې ده.

د دې بانک مرکز هم د چین هیواد په پیکینګ کې دی او په ټوله نړۍ کې شاوخوا ۲۴ زره استازولۍ لري. د دې بانک شتمني ۴،۸۶۸ بلیونه ډالرو ته رسېدلې ده.

۴ – د چین بانک(Bank of China ltd) ، دا بانک هم د نړۍ د بانکونو څلورم ستر بانک دی. دغه بانک په ۱۹۱۲ زیږدیز کال کې رامنځته شوی دی او له جوړښت تر دې دمه د ملي بانکوالۍ په برخه کې غوره ځای لري.

د دې بانک ۷۰ سلنه برخه د چین هیواد د حکومت ملکیت دی او د نړۍ په اوه ویشتو هیوادونو کې استازولۍ لري. د معلوماتو پر بنسټ د دې بانک ټوله شتمني ۴،۳۲۷ بلیونه امریکایي ډالرو ته رسېږي.

۵ – د جي پي مورګان چیس(JPMorgan Chase) ، دا بانک د شتمنۍ لرلو له مخې د نړۍ پنځم لوی بانک دی چې د امریکا پر متحدو ایالتونو پورې اړوند دی. دا بانک په ۲۰۰۰ زیږدیز کال کې د څو بانکونو له یو ځای کېدو رامنځته شوی دی.دا مهال د دې بانک ټوله شتمني ۳،۸۴۱ بلیونه امریکایي ډالرو ته رسېږي.

۶ – د امریکا بانک(BoA) ، دا بانک د زیاتې شتمنۍ د لرلو له مخې د نړۍ شپږم او د امریکا دویم لوی بانک دی. دا بانک د امریکا پر متحدو ایالتونو پورې تړاو لري چې پر امریکا سربېره د نړۍ په زیات شمېر هیوادونو کې فعالیت کوي. د دې بانک ټوله

«

شتمني ۳.۲۳۸ بلیونه امریکایي ډالرو ته رسیږي.

۷ – د جاپان متسوبیشي بانک (Mitsubishi UFJ Financial Group)، دا بانک د شتمنۍ له مخې د نړۍ اووم لوی بانک دی چې د جاپان پر هیواد پورې اړه لري. د دې بانک ټوله شتمني دا مهال ۳.۰۷۹ بلیونه امریکایي ډالرو ته رسیږي. دا بانک په ۲۰۰۵ زیږدیز کال کې د جاپان هیواد د دوو لویو بانکونو له یو ځای کېدو رامنځته شوی دی او اوس د نړۍ په ځلوېښتو هیوادونو کې فعالیت لري.

۸ – د ایچ ایس بي سي بانک(HSBC Holdings plc) ، دا بانک د زیاتې شتمنۍ لرلو له مخې د نړۍ اتم لوی بانک دی چې د برېتانیې پر هیواد پورې اړه لري. د دې بانک ټوله شتمني ۳.۰۲۲ بلیونه امریکایي ډالرو ته رسیږي.

۹ – د بي ان پي بانک (BNP Paribas)، دا بانک د شتمنۍ د لرلو له مخې د نړۍ نهم لوی بانک دی چې د فرانسې پر هیواد پورې تړا ولري. د دې بانک شتمني ۲.۹۹۴بلیونه امریکایي ډالرو ته رسیږي.

۱۰ – د کریډیټ اګریکول بانک (Crédit Agricole)، دا بانک د شتمنۍ لرلو له مخې د نړۍ لسم لوی بانک دی چې په فرانسه هیواد پورې تړاو لري. د دغه بانک شتمني دا مهال ۲.۳۶۷ بلیونه امریکایي ډالره ښودل شوې ده. دا د اروپا په کچه لوی بانک دی چې د فرانسې هیواد د بانکوالۍ په برخه کې یې ستر رول لوبولی دی. د یادو لسو سترو بانکونو تر څنګ د نړۍ لس نور ستر بانکونه په لاندې توګه په لنډ ډول در پېژنو:

۱۱ – سیټي ګروپ د امریکا هیواد بانک دی چې شتمني یې ۲.۳۶۲بلیونه امریکایي ډالرو ته رسیږي دا د شتمنۍ له مخې د نړۍ یولسم لوی بانک دی.

۱۲ – د سیومتومو میتوسیو مالي ډلې په نامه بانک د جاپان پر هیواد پورې اړه لري چې ۲.۱۸۵ بلیونه امریکایي ډالر شتمني لري او د ډېرې شتمنۍ د لرلو له مخې د نړۍ ۱۲ لوی بانک دی.

۱۳ – د جاپان د پوست بانک دی چې د جاپان هیواد ملکیت دی او شتمني یې دا مهال ۲.۰۵۶ بلیونه امریکایي ډالره ده او د نړۍ دیارلسم شتمن بانک دی.

۱۴ – د میځو مالي ډلې په نامه دا بانک هم د جاپان پر هیواد پورې اړه لري. د یاد بانک ټوله شتمني ۲.۰۵۲بلیونه امریکایي ډالر ښودل شوې ده.

۱۵ – ویلس فارګو، دا هم د امریکا د متحدو ایالتونو بانک دی. شتمني یې ۱.۹۴۵ بلیونه امریکایي ډالر ده.

۱۶ – د بانکو ستندر په نامه دا بانک د هسپانیا د هیواد دی. د دې بانک شتمني ۱.۸۳۱ بلیونه امریکایي ډالره ده.

۱۷ – د سوسییټ جنرال په نامه د فرانسې د هیواد بانک دی چې شتمني یې ۱.۸۱۱ بلیونه امریکایي ډالر ښودل شوې ده.

۱۸ – د چین د پوستي سپما بانک، دا په انګلنډ هیواد پورې تړلی دی او ۱.۷۷۵ بلیونه امریکایي ډالر شتمني لري.

۱۹ – د پي بي سي اي ډله، دا هم د فرانسې هیواد پورې تړاو لري. شتمني یې ۱.۷۶۹ بلیونه امریکایي ډالر ده.

۲۰ – دوچ بانک، دا د جرمني هیواد بانک دی. د دې بانک شتمني ۱.۵۹۱ بلیون امریکایي ډالر ده.

ژباړه او راټولونه

حسیب الله نوري

سرچینې:

1 - TOP 20 Largest World Banks in 2022 by Total Assets/ Introducing the world's TOP 20 largest banks as of 8 September 2022.
https://fxssi.com/top-20-largest-world-banks-in-current-year

2 – The Banker Ranking
https://www.thebanker.com/Banker-Data/Banker-Rankings/(offset)/10

3 - The world's 100 largest banks, 2022
https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/latest-news-headlines/the-world-s-100-largest-banks-2020-57854079
https://fxssi.com/top-20-largest-world-banks-in-current-year

بندر حیرتان و اهمیت آن در توسعه تجارت

محمد مصطفی رسولی اقتصاددان زون شمال (مزار) آمریت عمومی سیاست پولی

دریای آمو افغانستان و ازبکستان را از یکدیگر جدا کرده و خط سرحدی بین این دو کشور را تشکیل میدهد. اتحاد جماهیر شوروی سابق پس از یورش به افغانستان پُل دوستی میان افغانستان و ازبکستان را در سال ۱۹۸۲ میلادی بالای این دریا ساخت. این پُل افغانستان را به تمام کشورهای آسیای میانه، روسیه و چین ارتباط می‌دهد.بندرگاه حیرتان شهر کوچکی است که در سرحد بین ازبکستان وافغانستان واقع شده است و یکی از بندرگاه‌های مهم تجارتی افغانستان میباشد. سایر بنادر تجارتی افغانستان بنابر معضلات سیاسی بین دولتین اکثراً بسته بوده، اما بندر حیرتان یکی از امن‌ترین راه تجارتی افغانستان در طول سال های جنگ نسبت به دیگر بنادر کشور بوده است.

»

نقشه شهرک بندری حیرتان

پل حیرتان

این شهرک در ۸۰کیلومتری شمال ولایت بلخ قرار دارد. ارتفاع این شهرک از سطح بحر ۳۰۰ متربوده، دارای آب و هوای گرم می‌باشد و پیداوار این شهر شکار ماهی لقه از دریای آمو می‌باشد.

حیرتان در ابتدا یک بندر تقریباً نظامی بود و بعداً به مرور زمان به یک بندر تجاری تبدیل شد و اکنون یکی از بنادر بسیار مهم و درآمدزا برای افغانستان است. خدمات بندر در شهر حیرتان تا قبل از سال۱۳۵۲شکل ابتدایی خود را داشت صادرات و واردات اموال فی مابین ازبکستان و افغانستان از طریق کشتی های کوچک صورت میگرفت و توسط اشترها به شهر ها انتقال می گردید. اما بعد از سال متذکره بندر حیرتان به منظور تحویل گیری و تحویل دهی اموال وارداتی و صادراتی فی مابین ازبکستان و افغانستان در ساحل دریای آموشهر حیرتان شروع به فعالیت نمود. در ابتداوظیفه اساسی این بندر را صرف تخلیه و بارگیری اموال خشکه بار از طریق کشتی احتوا مینمود، بعد ها به منظور تسریع بخشیدن امور تخلیه و بارگیری اموال تجارتی، رشد بهتر اقتصادی،بکار انداختن ترانسپورت، احداث خطوط آهن، تحکیم مناسبات تجارتی با کشور های آسیای میانه و سایر کشور ها بابکار گماشتن تعداد افراد واجد شرایط کار آغاز به فعالیت نمود. در حال حاضر در بندر حیرتان خدمات بندری توسط چندین ارگان دولتی اجرا میشود که شامل شرکت آستراس، گمرک، مواد نفتی،افسوتر و ترانسپورت میباشد.

در شرکت آستراس(اداره خدمات بندر) در حدود کمتر از ۹۰۰نفر پرسونل فنی به صفت مامور و اجیر ایفای وظیفه نموده و بیش از ۳۰۰۰حمالان برای بارگیری اموال تجارتی در این اداره مصروف به کار بوده.اهداف عمده این اداره جمع آوری عواید،تحفظ دارایی ها و ایجاد سهولت به تاجران ملی میباشد. و منابع عایداتی این ریاست از پینج مدرک که شامل محصول گمرکی، جریمه، داغمه فلزات، فروش اموال تحت جریمه و لیلام وسایط ضبط شده میباشد.

همچنان بندر حیرتان به عنوان بزرگترین بندر واردات و ذخیره گاه نفت و گاز در میان بندرهای کشور به شمار می رود.در این بندر هم دولت و هم بخش خصوصی در بخش نفت و گاز سرمایه گذاری‌های بزرگی را انجام داده اند، اما ذخیره گاه های بخش خصوصی به مراتب با گنجایش بالاتر از دولتی هستند، این مراکز در یک زمان می‌توانند صدها هزارتن مواد نفتی و گاز مایع را در خود جای داده و دوباره تخلیه نمایند. در ضمن در بندر حیرتان بخش خصوصی در کنار ایجاد ذخیره گاه‌های بزرگ نفت و گاز ۶ پالایشگاه نفت نیز ایجاد کرده است. که در یک محاسبه کلی در

»

مورد ذخیره گاه های تیل و گاز و نیز فراورده های پالایشی در بندر حیرتان می توان گفت در این گذرگاه بزرگ و حیاتی برای اقتصاد افغانستان نزدیک به ۷۵۰ هزارتن مواد نفتی و گازمایع قابل ذخیره است که در هیچ گذرگاه بازرگانی دیگر در افغانستان وجود ندارد. واردات این اداره از کشور های چون قزاقستان، ازبکستان، روسیه، آذربایجان و ترکمنستان صورت میگیرد. منابع عایداتی ریاست مواد نفتی این بندر عبارت از ایجاد پمپ استیشن ها، خدمات لابراتواری، تخلیه و بارگیری و جریمه میباشد.

برعلاوه، شرکت ترانسپورتی و بارچالانی افسوتر نیز جهت خدمات در این بندرمطابق به اساسنامه مصوب ۲۲ دلو ۱۳۵۴ بمنظور فراهم نمودن شرایط مساعد برای امور ترانسپورتی و بارچالانی اموال تاجران ملی و اموال وارداتی و صادراتی جانب افغان و شوروی سابق مطابق به مقررات و قوانین نافذه دولت افغانستان تاسیس گردید و فعالیت مینماید. این شرکت جهت توسعه شرکت وبه منظور انسجام وظایف خویش ماشین آلات، تجهیزات تخنیکی، وسایط نقلیه، اماکن اداری و مسکونی، گدام ها، ورکشاپ ها وهر نوع اموال منقول و غیر منقول بشمول املاك و اراضی را اعمار ویا خریداری نموده است و از جانب دیگر اعمار هنگر ها و سردخانه ها بخاطر حفاظت میوه جات تازه و خشک صادراتی جز از جایداد دولت محسوب شده و منفعت شرکت، دولت وتاجران محترم ملی نیز درآن دخیل میباشد. در پهلوی خدمات ترانسپورتی و بار چالانی که این اداره ارایه کرده به ساخت بلاک های رهایشی نیز پرداخته است.و منابع عایداتی این شرکت عبارت از کرایه وسایط، فعالیت های بارچالانی و کرایه آپارتمان های رهایشی میباشد. علاوه بر شرکت افسوتر ریاست ترانسپورت حیرتان نیزیکی از ادارات دولتی است که در اجرای خدمات بندری نقش مهم را ایفا میکند. وظیفه اصلی این اداره اخذ کمیشن، تنظیم وسایط، تعیین کرایه ها، تشکیل و تنظیم اتحادیه ها، تنظیم انتقال اموال ، توزیع کتابچه خط سیر و خط سیر نمودن وسایط میباشد. و منابع عایداتی آن از سه مدرک یعنی جمع آوری و تحصیل عواید از مدرك اخذ کمیشن وسایط بابری و مسافر بری، عواید از مدرك توزیع کتابچه خط سیر و عواید از مدرك جرایم وسایط نقلیه میباشد.

بندر حیرتان در پهلوی اینکه سهولت های بیشتری را برای واردات و صادرات اموال بازرگانان از طریق دریا توسط کشتی ها و از طریق پل توسط بارچالانی های داخلی و خارجی و خطوط آهن فراهم نموده احداث پروژه راه آهن حیرتان گوری مار در چند سال اخیر یکی دیگر از امکانات بزرگ این بندر است که باعث سرعت یافتن فعالیت‌های بازرگانی در داد و ستد و کاهش کرایه اموال شده است. هم اکنون بندر حیرتان با امکانات فوق العاده در افغانستان و منطقه و با کدر و پرسونل مجرب، آراسته با تکنالوژی معاصر، به قیمت خیلی ناچیز و ارزان بدون کدام اخلال بارگیری و تخلیه توسط حمالان و وسایط پیشرفته تخنیکی مانند کرین های برقی که بالای خط آهن مخصوص که قراردارند، کرین های سیار که از تیل استفاده میکند و موتر های باربری که توسط بارچالانی های معتبر کشور به این اداره توسط تجار ملی معرفی میگردد و سهولت های دیگریکه ایجاد گردیده در خدمت تجار ملی قرار دارد. در حال حاضر روزانه به تعداد صد ها قلم کالا های بازرگانی از طریق این بندر به کشور های آسیای میانه صادر و به همین ترتیب کالا های تولیدی وتوریدی دوباره وارد کشور میگردند. اکنون بندر حیرتان از جمله بزرگترین بنادر کشور به شمار رفته توانایی و ظرفیت کاری آن بالا تر از همه بنادر کشور میباشد و بیشترین عاید را برای حساب دولت واریز میکند.

منابع:

۱. https://per.euronews.com ۲- ریاست شرکت استراس(اداره خدمات بندر) ۳- ریاست گمرك ولایت بلخ ۴- ریاست مواد نفتی و گاز حیرتان ۵- شرکت افسوتر و ریاست ترانسپورت حیرتان

اطلاعیۀ د افغانستان بانک!

به تعقیب اطلاعیه های قبلی؛ د افغانستان بانک یک بار دیگر بــه اطلاع هموطنان عزیز می رسـاند که تعدادی از افراد در مرکز و بعضی از ولایات هنوز هم تحت نام تجارت آنلاین فورکس به معاملات مالی اقدام می نمایند. د افغانستان بانک تا اکنون بــه هیچ فرد یا شـرکتی جواز فعالیت آنلاین فورکس را صادر ننموده و فعالیتهای آنها غیر قانونی می باشد. از اینکه داد و ستد بـا چنین افراد و شـرکت های عاری از خطر نبوده و زیان های مالی برای هموطنان ما به بار می آورد، از هموطنان عزیز جداً تقاضا می نمائیم تا از انجام معاملات با چنین افراد و شرکت ها خودداری نمایند.

د افغانستان بـانک در تلاش اسـت تا افرادی که چنین فعالیت ها را راه اندازی می نمایند، شناسـایی نموده و به ارگانهای عدلی و قضایی معرفی نماید، تا با متخلفین برخورد قانونی صورت گیرد.

اقتصادي خبرونه

په تېره یوه اوونی کې د افغانستان او سپنې پټلۍ له لارې څه د پاسه ۶۲ زره ټنه انتقالات شوي دي

د افغانستان اوسپنې پټلۍ اداره وايي چې د روان کال (د زمري له ۲۱مې تر ۲۷مې) پورې، د هېواد د اوسپنې پټلۍ له لارې۶۲ زره ۵۱۴ ټنه انتقالات ترسره شوي دي.

د باختر آژانس د خبر له مخې دغې اداري نن د یوې خبرپاڼې په خپرولو سره ویلي چې د حیرتان اوسپنې پټلۍ له لارې۴۱ زره ۵۴۶، د آقینې اوسپنې پټلۍ له لارې۹ زره ۶۳۴ ټنه او د تورغونډۍ اوسپنې پټلۍ له لارې۵ زره ۹ ټنه واردات چې ټولټال۵۶ زره ۱۸۹ټنه نفتي، غیر نفتي او نور توکي دي؛ هېواد ته وارد شوي او همدا رنګه، په یاده موده کې۶ زره ۳۲۵ ټنه صادرات، ترسره شوي دي.

د افغانستان د اوسپنې پټلۍ اداره وايي چې هڅې کوي د لا زیاتو انتقالاتو لپاره مناسب شرایط چمتو او سوداګرو ته اړینې آسانتیاوې برابرې کړي.

دا په داسې حال کې ده چې د دغې اداري مسئولینو په دغو وروستیو کې کابل کې یوې خبري غونډې ته وویل چې په تېر یو کال کې، د افغانستان اوسپنې پټلۍ له لارې ۳ میلیونه۴۵۶ زره ۸۴۲ متریک ټنه انتقالات ترسره شوي، چې له جملې ۲۶۸ زره ۲۹۹ متریک ټنه یې صادرات او ۳ میلیونه ۲۷۶ زره ۹۹۵ متریک ټنه یې واردات دي چې له دې درکه ۲ میلیارده ۵۸۱ میلیونه ۵۸۹ زره ۴۸۲ افغانۍ خالص عواید راټول شوي دي.

سازمان ملل: انکشاف دهات وایجاد شغل برای دهاقین افغان در دستور کار ماست

یک مقام ارشد ملل متحد می گوید که این سازمان، انکشاف دهات در افغانستان را در دستور کار خود قرار خواهد داد، تا از وخامت وضعیت بشری در این کشور جلوگیری کند.

آژانس خبری باختر به نقل از خبرنامه این سازمان خبر می دهد :وضعیت بشری در افغانستان بدتر شده، بحران اقتصادی افزایش یافته است و ۹۷ درصد مردم این کشور، زیر خط فقر زندگی می کنند.

رامز الکبروف، معاون نمایندۀ خاص سازمان ملل متحد و هماهنگ کننده امور بشری این سازمان در افغانستان می گوید که ماموریت بشری سازمان ملل متحد در افغانستان، بیشتر روی انکشاف دهات و ایجاد شغل برای دهاقین در رسیدگی به بحران های بشری و اقتصادی متمرکز خواهد بود.

او همچنان گفته است: افغانستان یک کشور فقیر، روستایی و با سطح انکشاف پایین است. چیزی که ما باید به آن رو آوریم برنامه هایی است که بیشتر روی انکشاف دهات و ایجاد شغل در بخش روستایی تمرکز دارد. بازگردانیدن دهاقین افغان به کار، پیوند دادن آنان با بازار و تحریک رشد اقتصادی از پایین به بالاست".

سازمان ملل میگوید که بحران اقتصادی در افغانسان افزایش یافته است و ۹۷ درصد مردم افغانستان، زیر خط فقر بین المللی تعیین شده توسط بانک جهانی، زندگی میکنند، به این معنی که عاید روزانه افغانان به طور متوسط یک دالر و ۹۰ سنت است.

رامز الکبروف با ابراز نگرانی در مورد وضعیت بشری در افغانستان گفته است؛ سرنوشت همۀ نسل های افغان ها در معرض خطر قرار دارد و نمی شود که دست همۀ نسل های افغان ها را از

»

دسترسی به توسعه قطع کرد.
الکبروف همچنان گفته است که تغییرات اقلیمی، بر مشکلات افغانستان افزوده و می تواند برای نسل آیندهٔ افغانان وضعیت خیلی دشوار را ایجاد کند.

در یک سال گذشته برای هفتاد هزار معلول و یتیم حقوق شش ماه پرداخت شده است

معین وزارت امور شهدا و معلولین می گوید در یک سال گذشته برای هفتاد هزار معلول و بازمانده شهدا حقوق شش ماه توزیع شده است.

به گزارش خبر نگار آژانس باختر، شیخ عبدالحکیم حقانی معین وزارت امور شهدا و معلولین امروز در برنامه گزارش دهی حکومت به ملت گفت که وزارت امور شهدا و معلولین روند بررسی و ثبت معلولین و بازمانده شهدای اداره قبلی و امارت اسلامی را آغاز کرد که روند که تا به حال یک صدو بیست هفت هزار معلول و بازمانده شهید را بررسی و ثبت کرده است.

او هدف روند ثبت و بررسی این افراد را، شناسایی خیالی بازمانده شهید و معلول خواند وگفت امارت اسلامی تلاش برای ایجاد شفافیت و راحتی در ارائه خدمات همواره تلاش کرده است تا در چارچوب قانون به خانواده شهدا و افراد دارای معلولیت خدمات ارائه کند.به همین دلیل فرآیند شناسایی شهدا و معلولین و افراد خیالی را که در دولت قبل بودند آغاز کردیم. افرادی که غیرقانونی ثبت شده و واجد شرایط نبودند از سیستم اخراج شدند.

او افزود وزارت شهدا و امور معلولین روند شناسایی معلولین مرکز و تمامی ولایات را به هدف ثبت نام، تعیین سطح معلولیت و ثبت نام معلولین را به پایان رسانده وپروسه شناسایی یتیم های مرکز و تمامی ولایات نیز ادامه دارد و در سیستم ثبت می شود.

معین وزارت شهدا و معلولین گفت برای هر یتیم مبلغ دو هزار و برای بیوه ۵ هزار در هر ماه داده می شود که حقوق شش ماه هفتاد هزار بازمانده شهید و معلول پرداخت شده است و این روند ادامه دارد.

وی افزود بودجه این وزارت در سال مالی ۱۴۰۱ سیزده و نیم میلیارد افغانی است که برای بازمانده شهید و معلول در مرکز و ولایت ها پرداخت می شود.

وزارت شهدا و امور معلولین به کمک مالی نهادهای خارجی و داخلی برای شماری زیادی از خانواده های شهدا و معلولین مواد غذایی و غیر غذایی توزیع کرد و برای سی هزار خانواده از سوی موسسات پول نقد توزیع شده است.

و یاد آور شد که در نظر است که آمریت های شهدا و معلولین در ولایت ها به ریاست ارتقا کند و در این وزارت ریاست باز توانی و ساخت اعضای مصنوعی و ریاست معلولین یتیم و فلج را نیز ایجاد شده است.

سرچیني:

۱- د باختر خبري آژانس

د زعفرانو اقتصادي ارزښت

زعفران له هغو کرنیزو محصولاتو څخه دي چې پدې وروستیو کلونو کې د افغانستان بزګرانو زیاته پاملرنه ور ته شوې ده.

په افغانستان کې د زعفرانو کښت له مهمو او اقتصادي کرنیزو محصولاتوڅخه شمېرل کیږي. د افغانستان په ۳۴ ولایتونو کې کرنه روانه ده چې په افغانستان کې ډېری وګړو ته د زعفرانو د کښت له کبله د کارو بارو زمینه برابره شوې ده.

افغانستان په نړۍ کې دریم ستر هیواد دی چې زعفران صادروي چین، هندوستان، عربي متحده امارات ، سعودي عربستان، ۱۷ اسیایي او اروپایي هیوادونه هغه ځایونه دي چې زعفران ور ته صادر شوي دي.

په افغانستان کې د یو کیلو زعفرانو بیې له ۲۵۰۰۰ زره څخه تر ۹۰۰۰۰ نوي زره افغانیو پورې رسیږي.

په نړیوالو بازارونو کې د افغانستان د زعفرانو بیې په ۱۰۰۰زر امریکایي ډالرو ته رسیږي.

د زعفرانو پلورل په افغانستان کې د بزګرانو لپاره یوښه سوداګریز د کارو بارو وسیله ګرځېدلی دی او ډېر پېرودونکي لري، زعفران د هیواد اقتصاد لپاره ښه محصولات تمامېږي. د هرات

»

زعفران په نړیواله کچه ډېر زیات شهرت پیدا کړی او د نړیوالو پام یې ځانته ګرځولی دی، په افغانستان کې ډېری خلک د زعفرانو د کښت سره علاقه مندي ښودلې او زیات ګټور تمام شوي دي او د بزګرانو لپاره د عایدو یوه لویه سرچینه ده.

د صنعت او سوداګرۍ وزارت دمعلوماتو پر بنسټ د افغانستان زعفران په نړیوالو بازارونو کې د اروپايي ټولنې لخوا د خوند او ذايقې انسټيټيوټ په وينا د افغانستان زعفران د څلورم ځل لپاره په نړیوال بازارونو کې لومړی مقام تر لاسه کړی دی.

د افغانستان دولت ته په کار ده چې د زعفرانو کرکیلې ته پاملرنه وکړي او د بزګرانو لپاره آسانتیاوې برابرې کړي.

باید ځانګړې پاملرنه د زعفرانو بزګرانو ته وکړي ترڅو په هیواد کې بزګرانو ته لازم بانکي آسانتیاوې حسنه پورونه د کښت او کرنې لپاره اړین ماشین آلات او د اړتیا وړ څېزونه چمتو کړي تر څو په ډاډه زړه باندې خپل کارونه سرته ورسوي او په هیواد کې د تولید او سوداګریزه کچه لوړه او عواید یې زیات شي.

د زعفرانو ګټې:

زعفران يو فوق العاده اقتصادي بوټی دی چې کولی شي د بې روزګاره خلکو لپاره د کاري دندو، فرصتونه رامنځ ته کړي، د زعفرانو کښت او کرنه د هیواد اقتصاد لپاره نظر نورو کښتونو ته په آسانتیا تر سره کیږي دهیواد اقتصاد لپاره یو مهم کرنیز محصول بلل کیږي، چې عواید یې نظر نورو کرنیزو محصولاتو ته زیات دي.

د افغانستان زعفران په ځانګړې توګه درې خاصیت لرونکي دي چې رنګ،خوند او کیفیت دی په نړیوالو بازارونو کې د افغانستان زعفران د سرو زرو په نوم یاد شوی دی، زعفران ډېرې ګټې لري چې په لاندې ډول ور ته اشاره کیږي:

۱ - د هیواد صادرات پیاوړي او له اقتصاد سره مرسته کوي؛

۲ - زیات عواید تر لاسه کوي؛

۳ - په بازارونو کې ډېر پلورل کیږي؛

۴ - په آسانتیا سره ښه بسته بندي کیږي؛

۵ - نړیوال بازار او ښه شهرت لري؛

۶ - زیات اوبو ته اړتیا نه لري؛

۷ - تولیدات يي زیات مګر لګښت یې کم دی،

۸ - ارزښت يي نظرنورو بوټو ته زیات دی؛

۹ - د کوکنارو په مقابل کې ښه بدیل دی.•

لیکنه : سید خالد خالقیار

سرچینې:

۱- زعفرانhttps://fa.wikipedia.org/wiki/

۲- قیمت زعفران در هرات به دنبال کاهش تولید به ۹۰ هزار افغانی

۳- حاصلات زعفران در افغانستان کاهش اما قیمت آن افزایش یافته است

۴- زعفران چیست و کاربرد آن چیست؟ HTTPS://ZAFARANIC.COM

۵- در فصل برداشت گل زعفران در هرات، برای صدها زن زمینه کار

۶- زعفران افغانستان مقام نخست انستیتوت بین‌المللی ذایقه

۷- قیمت زعفران افغانستان و زعفران ایرانی برای خرید زعفران در https://civilica.com/doc/830596/

۸- تولید زعفران افغانستان با ۲۲ درصد افزایش به ۲۰ تن رسید

زراعت و نقش آن دراقتصاد کشور

محصولات زراعتی یکی از اقلام ارزآور درکشور میباشد که افغانستان را به عنوان کشور زراعتی در منطقه و جهان شهرت داده است.

بر اساس گزارش اداره همکاری بین المللی (USAID) و آمار زراعتی ۸۰ درصد از مردم افغانستان به زراعت و مالداری اشتغال دارند، و ۳۱ درصد درآمد ناخالص ملی از محصولات زراعتی بدست می آید. بخش اعظم صادرات افغانستان نیز محصولات زراعتی است به همین لحاظ، در ساختار اقتصادی جامعه افغانی زراعت ازاهمیت خاصی برخوردار میباشد.

کارشناسان، زراعت رامهم ترین بخش در اقتصاد افغانستان میدانند و اعتقاد دارند که تنها با توسعه بخش زراعت میتوان به رشد و توسعه اقتصادی مطلوب در افغانستان دست یافت. در شرایط کنونی زراعت بهترین و شاید تنها گزینه برای ایجاد زیر ساختهای اقتصادی کشور می باشد. زراعت میتواند در پایه ریزی ساختاری اقتصادی در کشور های روبه توسعه کمک کند.

اشتغال دربخش زراعت

ارقام دقیق درباره میزان اشتغال در بخش زراعت و سایر بخش‌ها به دلیل اینکه احصائیه گیری سراسری انجام نشده وجود ندارد. اما براساس گزارش بانک توسعه آسیایی در سالهای قبل تحت عنوان بازسازی سکتور بخش زراعت افغانستان

«

میزان جمعیت این کشور که در بخش زراعت اشتغال دارند ۸۰ الی ۸۵ درصد از جمعیت این کشور اعلام شده است.

اما براساس احصائیه ارزیابی خطرات ملی در حدود ۷۵ درصد از جمعیت کشور را دهاقین تشکیل میدهند با توجه به اینکه سهم بخش زراعت در میزان اشتغال زایی در کشور کاهش یافته، اما هنوز هم بیش از ۷۰ درصد مردم در بخش زراعت شاغل هستند.

دیگر اینکه گزارش های وجود دارد که حدود ۸۰ درصد از جمعیت کشور در روستا زندگی میکنند که اکثریت این افراد از طریق فعالیت های زراعتی زندگی روزمره شانرا پیش میبرند، با توجه به این میتوان نتیجه گرفت که زراعت تاکنون نقش بارزی را در اقتصاد کشور بازی میکند.

تولید ناخالص داخلی

رشد بخش های خدمات وصنعت همه ساله صعودی بوده و علت اصلی این رشد را میتوان توجه بیشتر مردم به این بخش ها، افزایش تقاضا در بازار و توجه دولت به رشد و توسعه این دو بخش دانست. با در نظر داشت شرایط آب، هوا و اقلیم مناسب کشور منابع آبی فراوان، زمین کافی و خاک مناسب برای تربیه انواع مختلف میوه جات مثمر، زراعت میتواند عامل مهم در افزایش درآمد خانواده ها از طریق صادرات و ارز آوری در کشور حساب شود. توانمندی افغانستان در تولید بعضی محصولات خاص زراعتی مانند انار بی‌دانه و سایر تولیدات زراعتی منحصر به فرد، یکی از ظرفیت های مهم در کشور به حساب می آید. سرمایه گذاری و طرح های حمایتی سکتور خصوصی میتواند زراعت را به کلیدی ترین بخش برای رشد اقتصادی این کشور تبدیل کند.

سبزیجات

از مدت هاست زارعین کشور تخم یک تعداد سبزی را از خارج وارد و بزر می کند که امروزه بجز از براکلی تقریباً تمامی سبزیجات به انواع مختلف در کشور میروید. سبزیجات به مقصد بدست آوردن منرالها وآنزایم‌ها بدن و خوش مزه ساختن غذا مورد استفاده قرار میگیرند.خوردن سبزیجات افغانی چون پیاز، ترائی، گشنیز، نعنا، سیر، طره، مرچ، کاهوی کم برگ از زمانه های سابق درکشورمروج است.

آبیاری قطره ای زراعت افغانستان را دگرگون می تواند

افغانستان از لحاظ اقلیمی و بارندگی نیمه خشک محسوب میشود و فراهم آوری آب برای زراعت از بخش های مهم تولید محصولات زراعتی میباشد. با آنکه افغانستان نسبت به کشور های زیادی منابع وسیع آبی دارد، ولی نسبت به ناتوانایی های مالی و تخنیکی قادر نشده است تا از این منابع حد اعظمی استفاده را ببرد، و هنوز نیز کمبود آب در مزارع از جمله چالش های بزرگی در ارتقأ زراعت باقی مانده است.

یکی از راه هایی که از آب کم استفاده بیشتر صورت گرفته و در تابستان که نیاز به آبیاری بیشتر میگردد استفاده ازسیستم قطره ای بجای سیستم های آبیاری عنعنوی میباشد که درسایر کشورها که شرایط مشابه با افغانستان دارندازآن کار گرفته میشود.آبیاری قطره ای استفاده از شیوه ایست که آب و کود کیمیاوی به صورت قطره ای و به آهستگی برروی یا داخل خاک به ریشه نبات رسانیده شده، از این سبب از ضیاع آب و کود کیمیاوی جلوگیری میشود.

در آبیاری قطره ای از آب استفاده معقولی شده چنانچه در تابستان که ضرورت به آبیاری بیشتر احساس میشود، جلوگیری میگردد با مصرف کمتر انرژی و نیروی کار از فرسایش خاک جلوگیری میکند از آب در دست داشته ساحات بیشتری از زمین تحت کشت آمده وحاصل فی جریب زمین نیز بلند میرود، استفاده ازاین «

شیوه به مرور زمان گسترش یافته و اکنون دربرخی از مناطق پرورش دهندگان گل، قوریه داران و باغداران در اکثریت از ولایت های کشور موفقانه از آن کار میگیرند.

همچنان از آبیاری قطره در آبیاری درختان در شهرها و قوریه های تولید نهال در کشور نیز استفاده می شود، نهال های زینتی درفصل گرم تابستان بدون آبیاری از بین میروند و تلاش همه ساله برای سرسبزی نقش بر آب میشود، این سیستم گرچه از زمانه های باستان به این سو مورد استفاده قرار گرفته است اما در زمان معاصر با استفاده از پایپ های پلاستیکی بهره برداری قرارمیگرفت.

ایجاد مشاغل مناسب برای جوانان از طریق سکتور زراعت

بیشتر اوقات، به ویژه دهقانان جوان زراعت را به عنوان سکتور غیر جذاب و کم عاید می نگرند. این درحالی است که حکومت افغانستان در جریان سالهای گذشته میزان حمایت های خود را از سکتور خصوصی افزایش داده و در عین حال رقابت های بیشتر را تشویق نموده و زمینه های همکاری سکتور خصوصی و دولتی را در سلسله ارزش های زراعتی به میان آورده است. این تلاش ها باعث گردیده است که زراعت دوباره به عنوان یک سکتور با ارزش و سود آور برای سرمایه گذاری های داخلی و خارجی در افغانستان تبارز کند.

سکتور زراعت فرصت های بزرگی را برای توسعه و ایجاد کار های مناسب برای جوانان تازه کار، به ویژه برای کسانی که از قبل مصروف کار در مزارع خود و یا تجارت محصولات زراعتی دخیل هستند، فراهم می سازد. سکتور های فرعی چون باغداری، مزرعه های دارای عواید بیشترمانند زعفران، میوه های خشک و مغز باب، پروسس میوه جات و سایر محصولات با ارزش، باعث فراوانی و ایجاد فرصت ها می گردند.

اما با این همه، سطح آگاهی در خصوص مفاد درازمدت تجارت وابسته به محصولات زراعتی در میان جوانان، تا هنوزهم اندک است. ایجاد ابتکارات هدفمند و سیستماتیک از سوی سرمایه گزاران، تمویل کنندگان و سکتور خصوصی می تواند موانعی را که در مسیر تجارت در فعالیت های زراعت وجود دارد، از میان بردارد. چنین ابتکاراتی منجر می شود که دسترسی به هزینه های سرمایه گذاری جهت خریداری ماشین آلات و تکنالوژی، آسان گردد و قوانین مربوط به زمین و پالیسی ها برای بدست آوردن فارم ها نیز ساده شود. فراهم سازی آموزش، مهارت های درست و آموختن از تجربه ها و قصه های دیگران آن را انجام داده است، نیز از ارزش خاصی برخوردار است.

نویسنده: احمدضیا رفیقی
نظارت کننده خارج ساحه
آمریت عمومی بانکداری وخدمات مالی اسلامی

منابع:

1. https://fa.wikipedia.org
2. https://blogs.worldbank.org
3. https://www.ccnpp.org

د موبایل پولي حساب

د ګرځنده ټيليفون يا موبايل په کارولو سره مالي چوپړتياوو لکه، د پيسو لېږلو، د پيسو ترلاسه کولو او يا د پيسو ساتلو ته د موبايل پولي حساب ويل کېږي. د موبايل د پولي حساب په کارولو سره کولای شو په اسانۍ سره او په کم لګښت او ډاډمنه توګه د توکو د پېر او پلور او چوپړتياوو او همداراز د برښنا د بل پيسې ورکړو. نغدو پيسو ته د اړتيا پر مهال کولای شئ د موبايل پولي چوپړتياوو د استازي خوا ته له ورتلو او د خپل موبايل پولي حساب څخه د موبايل پولي چوپړتياوو د استازي حساب ته د پيسو په لېږدولو سره، له نوموړي څخه نغدې پيسې واخلئ.

موبايل پولي حساب د بانکي محصولاتو تر څنګ د پيسو د ورکړې يوه لاره ده او په هر ځای کې چې ګرځنده ټيليفون انتن (زګنال) ولري او کار وکړي، د کارونې وړ دی. د موبايل پولي حساب د چوپړتياوو د کارونې پر مهال د پام وړ چوپړتياوې د خپل موبايل له مينو څخه غوره او وټاکئ.

د پيسو لېږل د ليکلي پيغام (مسيج) د لېږلو په شان اسان او د ليکلي پيغام د لېږلو د چټکتيا په څېر د پيسو لېږل هم ترسره کېږي. له خپل موبايل څخه د کورنيو غړو او دوستانو ته د پيسو د لېږلو په موخه د موبايل پولي چوپړتياوو ځانګې ته تګ اړين نه دی، بلکې دا کار هره شېبه او هر ځای چې ګرځنده موبايل انتن يا زګنال ولري، ترسره کولای شئ.

په ورته وخت کې، اړونده شخص ته د پيسو په لېږلو او يا د برښنا د بل د ورکړې په څېر د نورو معاملو په ترسره کولو کې د پيسو له استولو وروسته تاسې د تائيدۍ پيغام ترلاسه کوئ. په همدې توګه، کله چې ستاسې په حساب کې پيسې زياتېږي، تاسې يو پيغام ترلاسه کوئ چې ستاسې په حساب کې زياتې شوې پيسې درته ښکاره کوي.

دا چې د موبايل پولي حساب څرنګه کار کوي په اړه يې په لاندې ډول معلومات وړاندې کېږي:

موبايل پولي حساب په حقيقت کې ستاسې پيسې په يوه خوندي برښنايي حساب کې چې ستاسې د موبايل له شمېرې سره نښتې يا وصل وي، ساتي. د موبايل پولي خدمتونو استازی د بانک په څېر چې ستاسې نغدې پيسې اخلي او ستاسې په بانکي حساب کې يې جمع کوي، نغدې پيسې له تاسو اخلي او ستاسې د موبايل په پولي حساب کې يې زياتوي.

د موبايل پولي خدمتونو غوښتونکو ته د

»

موبایل پولي حساب د دوی په موبایل شمېرو کې پرانیستل کېږي، په دې معنی چې د پېرودونکي د موبایل شمېره د نوموړي د حساب د شمېرې په توګه د کارونې وړ ګرځي.

د یادونې وړ ده چې د موبایل پولي حساب شمېره کیدای شي د یو شخص د موبایل له شمیرې سره توپیر هم ولري. د بانکي حسابونو په څیر د موبایل پولي خدمتونو په حسابونو کې ساتل شوې پیسې د د افغانستان بانک د نافذه قوانینو او مقرراتو پر بنسټ خوندي ساتل کېږي.

د موبایل پولي حساب ستاسې د ټولو معاملو جزئیات ثبتوي او د خپل موبایل له لارې د هر ډول مالي معاملې د ترسره کولو په موخه باید خپل شخصي کوډ یا رمز وارد کړئ. په همدې موخه، حتی که چېرې ستاسې ګرځنده ټلیفون یا سیمکارت غلا یا له تاسو ورک شي، ستاسې پیسې به خوندي وي، ځکه ستاسې په رمز یا پن کوډ له تاسو پرته بل څوک نه پوهېږي څو ستاسې له حساب څخه ګټه واخیستلای شي.

همدا ډول، بل شخص ته د پیسو د لېږلو او د بلونو د ورکړې پر مهال لومړی ځان ډاډه کړئ چې مقابل لورى د موبایل پولي حساب ولري او په دقیقه توګه د مقابل شخص د موبایل پولي حساب شمېرې له چک کولو وروسته ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسې پیسې اړونده حساب ته لیږل شوي او د بل کس حساب ته نه لیږدول کیږي.

د موبایل پولي حساب پرانیستل

موبایل پولي چوپړتیاوې د اړونده برښنایي ادارو لخوا مخابراتي شرکتونو ته چې د افغانستان بانک د څخه یې د فعالیت جواز ترلاسه کړی وي، وړاندې کیږي. اوس مهال افغان بېسیم، روشن، اتصالات او ام ټي ان مخابراتي شرکتونو اړوند د برښنایي پیسو ادارو له د افغانستان بانک څخه د موبایل پولي چوپړونو د فعالیت جوازونه تر لاسه کړي دي. د یادونې وړ ده چې دا اداري د د د افغانستان بانک د نافذه قوانینو او مقرراتو له مخې په دوامداره او هر اړخیزه توګه څارل کیږي. د موبایل پولي حساب د پرانیستلو لپاره د هغه مخابراتي شرکت چې سیمکارت یې په خپل ټیلیفون کې کاروئ د موبایل پولي چوپړونو استازي ته له ورتګ وروسته د خپلې پېژند پاڼې (تذکرې) او دوه قطعې انځورونو په ورکولو سره کولای شئ د خپل ځان لپاره حساب پرانیزئ.

د موبایل د پولي چوپړتیاوو ګټې

موبایل پولي چوپړونه مالي چوپړونو ته ستاسې لاسرسی تر ټولو ساده او چټکوي، ځکه اوس مهال په افغانستان کې تقریباً هر کس ګرځنده ټیلیفون لري.

- موبایل پولي حساب تاسې ته زمینه برابروي، څو د خپلې کورنۍ غړو او دوستانو ته په هیواد کې دننه او بهر چې د موبایل پولي حساب ولري، په الکترونیکي بڼه پیسې ولېږدوئ او یا له هغوی څخه پیسې ترلاسه کړئ.
- موبایل پولي حساب له تاسو سره مرسته کوي څو خپل بلونه د خپل ګرځنده موبایل له لارې په اسانۍ سره تادیه او د بل د ورکړې په موخه په لیکه کې د انتظار پاتې کېدو او وخت ضایع کیدو څخه مخنیوی وکړئ.
- د موبایل پولي حساب په کارولو سره کولای شئ د نغدو پیسو د لېږد او اړوندو خطرونو څخه مخنیوی وکړئ.
- د موبایل پولي حساب له لارې تاسې کولای شئ په اسانه توګه او په چټکۍ سره د خپل ځان او دوستانو لپاره دغېږیزو کځوړو، لیکلي پیغامونو او انټرنېټ لپاره کریډټ وپېرئ.
- د موبایل پولي حساب په مرسته کولای شئ په ډېر کم لګښت سره د خپلو کارکوونکو معاشونه هغوی ته ورکړئ.
- په هیواد کې د موبایل پولي چوپړتیاوو د ځانګو شمېر د بانکونو د ځانګو د شمېر په پرتله په څو ځله ډېر دی او نغدو پیسو ته د اړتیا او په خپل حساب کې د پیسو د زیاتولو پر مهال کولای شئ په ساده توګه د ښار یوه هټیوال خوا ته چې د موبایل پولي چوپړتیاوو ځانګې ولري، لاړ شئ او په اسانۍ سره په خپل حساب کې پیسې زیاتې کړئ.

سرچینه:

١- د (مفاهیم مالی و بانکی) کتاب څخه ژباړه/ د چاپ کال ١٣٩٧

د ډبرو سکاره، د عواید و غوره سرچینه

افغانستان د کاني زېرموڅخه ډک هیواد شمېرل کېږي چې د ډبرو سکرو ډېر کانونه پکې شتون لري، د ډبرو سکاره د افغانستان لپاره له مهمو اقتصادي سرچینو څخه ګڼل کېږي، دغه کانونه د دولت لپاره د عوایدو غوره سرچینه ده.

د هیواد ډېری وګړي په کانونو کې په کارونو بوخت دي او لدې لارې د دوی لپاره د دندو زمینه برابره شوېده.

د مالیې وزارت معلومات ښیي چې د افغانستان د ډبرو سکرو صادرات هره ورځ له ۱۲۰۰۰زرو ټنو څخه تر ۱۴۰۰۰ زرو ټنو پورې ګاونډي هیواد پاکستان ته د غلام خان، ډنډ پټان او تورخم بندرونو له لارې په لویو بار وړونکو موټرونو کې وړل کېږي.

د افغانستان د ډبرو سکرو په عوایدو کې نظر تېر کال ته دوه سلنه زیات والی راغلی دی. د مالیې وزارت په یو راپور کې راغلی چې د افغانستان اسلامي امارت په راتګ سره تر ۱۴۰۱ لمریز کال پورې یې د ډبرو سکرو څخه له څلور میلیاردو افغانیو څخه یې زیات عواید را ټول کړي دي او په همدې کال کې افغانستان له دوو میلیونو ټنو څخه زیات د ډبرو سکاره نورو هیوادونو ته صادر کړي دي.

د افغانستان د ډبرو سکرو زېرمې بدخشان ولایت د هندوکش له غرونو او د هیواد له شمال ختیځو سیمو څخه پیل کېږي او د لویدیځ هرات ولایت پورې رسېږي.

د معلوماتو پر بنسټ د افغانستان په ۸۰ بېلا بېلو سېمو کې د ډبرو سکروکانونه شتون لري چې له ډلې یې څخه له ۱۷ کانونو څخه د ډبرو سکاره را ایستل کېږي.

په افغانستان کې له سلو څخه تر څلور سوو میلیونو ټنو پورې د ډبرو سکرو اټکل شوی دی.

اوسمهال په ټوله نړۍ کې ډېر هیوادونه د ډبرو سکرو څخه ګټه پورته کوي چې په لاندې توګه یې په اړه معلومات وړاندې
»

کیږي:

۱ – هندوستان د ډبرو له سکرو څخه د اوسپنې، فولاد او د بر ښنا په تولید کې ۹۴ سلنه ګټه اخلي.

۲ – سویلي افریقا د ډبرو له سکرو څخه د سوند په توکو کې ۹۲ سلنه ګټه اخلي.

۳ – چین هغه هیواد دی چې د ډبرو له سکرو څخه د برښنا په تولید کې ۷۷ سلنه ګټه اخلي.

۴ – استرالیا د نورو هیوادونو په څېر د ډبرو سکرو څخه د صنعت، برښنا او د سوند په توکو کې ۷۶ سلنه ګټه اخلي

چین د نړۍ هغه ستر هیواد دی چې ډېر کانونه پکې شتون لري چې هر کال ۳ میلیارده ۵۲۰ میلیونه ټنه د ډبرو سکاره تولیدوي.

او هر کال د نورو هیوادونو څخه۲۷۱ میلیونه ټنه سکاره واردوي چې د نړۍ د ډبرو سکرو ستر لګښتي هیواد شمېرل کیږي.

په ټولو هیوادونو کې هر کال د ډبرو سکرو لګښت ۴۰۵۰ میلیونو ټنو ته رسیږي، د ترلاسه شوو معلوماتو پر بنسټ په ټوله نړۍ کې ۷۸۶۱،۱ میلیون ټنه د ډبرو سکاره تولیدیږي.

لیکنه: سید خالد خالقیار

سرچینې:

۱- افزایش میزان صادرات زغال سنگ افغانستان به پاکستان | طلوع

۲-د ډبرو سکاره او د برښنا انرژۍ تولید

۳-پاکستان ته د ډبرو سکرو لیږد او په اړه یې اندیښنې

۴- پاکستانی پلاوی له طالبانو سره د ډبرو سکرو پر صادراتو خبرې وکړې/ باختر خبري آژانس

قالین افغانستان و جایگاه آن در صادرات و بازارهای جهانی

تولید قالین صنعت دیرینه ی است که به شکل عنعنوی اقتصاد افغانستان را تشکیل می دهد. این صنعت در افزایش عاید قشر روستایی اهمیت بسزایی دارد. صنعت قالین در طول تاریخ دارای مزایای اقتصادی بوده و صادرات این صنعت دیرینه حتی در برخی موارد در بهبود وضعیت اقتصاد ملی نیز تأثیر گذار بوده است.

صنعت قالین، تولیدات عنعنوی مردم افغانستان است که حتی در جریان بیشتر از چهار دهه در داخل و خارج کشور پشتوانه اساسی اقتصاد خانواده ها را تشکیل داده است. قالین بیشتر در ولایات شمال و کابل با کیفیت عالی تولید شده و چوب رنگ می باشد. کیفیت قالین افغانستان به حدی عالی است که در برابر رطوبت مقاومت زیاد داشته و برای مدت طولانی جهت فروش در مارکیت ها نگهداری می شود.

قالین افغانستان از سال ها به این سو مقام و ارزش خود را در مارکیت های بین المللی حفظ نموده است، از همین سبب است که قالین افغانی بدون وضع مالیات گمرکی در مارکیت های امریکا و اتحادیه اروپا صادر می گردد.

قالین افغانی در مارکیت های جهانی با قالین هندی، ایرانی، نیپال و پاکستان رقابت دارد. پاکستان خودش قالین با کیفیت برای صادرات ندارد، متاسفانه وقتیکه قالین در افغانستان تولید می گردد جهت پروسس به پاکستان فرستاده می شود که در آنجا بعد از پروسس به مارکیت های جهانی صادر و به نام قالین پاکستانی به فروش می رسد.

»

سالانه در حدود ۸۵ – ۹۰ فیصد قالین تولید شده در افغانستان جهت قیچی و رنگ به پاکستان صادر می گردد. پاکستان پروسه نهایی قالین افغانی را به اتمام رسانیده، کنترول تجارت آنرا نیز به عهده می گیرد، این کشور در نهایت قالین تولید شده افغانی را تحت عنوان لیبل و ساخت پاکستان بالای خریداران خارجی به فروش می رساند.

در سال های پیش از جنگ قالین یک رقم درشت صادرات کشور را می ساخت اما در طی سال های اخیر صنعت قالین در کشور فرازو نشیب فراوانی را تجربه کرده است

با آغاز مهاجرت قالین بافان در پاکستان، این کشور از این فرصت استفاده نهایی نموده در حدود شصت فیصد قالین دست باف مهاجرین افغان را پس از پروسس و بسته بندی به نام خود به بازار های جهانی صادر می کند.

گرچه در سال های اخیر قالین افغانستان یک بار دیگر نیز رشد کرد در این عرصه کار به جایی رسید که حتی قالین بعضی ولایات بنام خود آن ولایت در بازار جهانی به فروش می رسید، اما نظر به بعضی عوامل دوباره از رونق افتید که در پی آن بسیاری قالین بافان شغل قالین بافی را ترک کردند. در صورتیکه قالین تولید شده کشور با نشان و مارک افغانستان صادر شود این صنعت به زودترین فرصت جایگاه خود را به بازار های جهانی پیدا خواهد کرد.

افغانستان سالانه در حدود 1.۶ میلیون قطعه قالین تولید می کند. این رقم بزرگترین بخش صادرات کشور را تشکیل می دهد که در حدود ۱۵۰ میلیون دالر عواید دارد. کیفیت قالین افغانستان وابسته به پشم و نخ آن می باشد. قالین بافان سعی می کنند تا از پشم وطنی دست ریشی شده استفاده کنند. این در حالی است که تقریباً دو بر سه حصه پشم قالین بافی مورد ضرورت قالین بافان از خارج وارد می گردد. بناءً اگر روی افزایش نسل گوسفند در کشور سرمایه گذاری شود، فرصت های سرمایه گذاری و ایجاد شغل در بخش های قالین بافی، تأسیسات قیچی، شستشو و نخ ریسی ایجاد میگردد.

طرح دیزاین و کیفیت قالین افغانی به حدی بالا است که اگر به بازار های جهانی برسد با چند برابر بهای تمام شد فروخته خواهد شد. نداشتن دسترسی تولید کنندگان قالین به بازار های جهانی یکی از مشکلات اساسی آنها می باشد. در شرایط کنونی در حدود سه میلیون نفر به شکل مستقیم و غیر مستقیم به مزد بخور و نمیر بهترین قالین جهان را تولید می کنند. مزد قالین بافان روزانه در شهر ها ۲۵۰ افغانی و در روستا ها مبلغ ۱۰۰ افغانی میباشد.

قالین های دست باف روستایی در شهر های کشور به قیمت چهار برابر و در کشور های خارجی به قیمت ده برابر بفروش می رسد. اگر شرایط کار و زندگی و بازار فروش قالین در داخل کشور برای قالین بافان میسر شود آنها می توانند بهترین قالین را تولید نموده و باعث بهبود صادرات و اقتصاد کشور گردند.

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

۱–رهنمود فرصت های سرمایه گذاری در افغانستان
http://afghanistanembassy.org.uk › dari › pdf › In...

۲– صنعت قالین بافی، فرصت ها و چالش ها فرا راه آن در افغانستان / نویسنده ذبیح الله جهانمل خبرنگار طلوع نیوز: تاریخ نشر ۲۶ / ۱۰ / ۱۳۹۵
https://tolonews.com/

اطلاعیه د افغانستان بانک!

هموطنان عزیز:

به تعقیب اطلاعیه های قبلی د افغانستان بانک در قبال بانکنوتهای مندرس افغانی یک بار دیگر به سمع تان رسانیده میشود که با در نظرداشت شرایط فعلی صرفاً بانکنوتهای که دارای خصوصیات ذیل باشند، بانکنوتهای مندرس محسوب می شوند:

۱- بانکنوتهای که شکل ظاهری آن کاملاً تغییر کرده باشد.

۲- بانکنوتهای افغانی که در اثر حوادث غیر مترقبه یک بخش آن از بین رفته و یا ظاهر آنها تغییر کرده باشد، ولی اصلیت آن قابل شناسایی بوده و در بازارها قابل چلند نباشند و بیشتر از شصت فیصد آن به شمول واترمارک و هر دو امضای آن موجود باشد.

نمونه های بانکنوت های مندرس

بانکنوتهای که شکل ظاهری آن کاملاً تغییر کرده باشد.

بانکنوتهای افغانی که در اثر حوادث غیر مترقبه یک بخش آن از بین رفته و یا ظاهر آنها تغییر کرده باشد،

سایربانکنوتهای افغانی که از مشخصات فوق برخوردار نباشند در بین بانکنوتهای سالم محسوب می شوند و در معاملات پولی قابل استفاده می باشند.

www.dab.gov.af

بانک

ماهنامۀ د افغانستان بانک
سال شانزدهم شماره ۱۸۱ محرم الحرام ۱۴۴۴ (اسد ۱۴۰۱)

پول افغانی پول رایج کشور است، پس بیائید اطفال و خانواده خویش را در جهت استفاده درست از آن تشویق نمائیم.